KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2015/1826

(2014. gada 15. oktobris)

par valsts atbalstu SA.33797 – (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2011/CP), ko Slovākija sniegusi *NCHZ*

(izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 7359)

(Autentisks ir tikai teksts slovāku valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punktu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā lēmumus, ar kuriem Komisija sāka Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktā noteikto procedūru ([1]),

pēc uzaicinājuma ieinteresētajām personām iesniegt piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem un ņemot vērā to piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Komisija 2011. gada 13. oktobra e-pasta vēstulē saņēma sūdzību ([2]) par to, ka Slovākija, iespējams, piešķīrusi nelikumīgu atbalstu uzņēmumam *Novácké chemické závody, a.s. v konkurze* (turpmāk "*NCHZ*").

(2) Komisija 2011. gada 17. oktobrī pārsūtīja šo sūdzību Slovākijai, pievienojot informācijas pieprasījumu. Slovākijas iestādes pieprasīja dokumentus slovāku valodā, un tie tika nosūtīti 2012. gada 16. janvāra e-pasta vēstulē.

(3) Slovākijas iestādes iesniedza pieprasīto informāciju 2012. gada 17. februāra vēstulē. Komisija 2012. gada 22. martā un 2012. gada 21. jūnijā nosūtīja papildu informācijas pieprasījumus. Slovākija sniedza atbildi 2012. gada 23. aprīlī un 2012. gada 11. septembrī.

(4) Sūdzības iesniedzējs 2012. gada 14. jūnijā nosūtīja papildu informāciju par savu sūdzību. Saskaņā ar sūdzības iesniedzēja pieprasījumu 2013. gada 24. janvārī notika Komisijas un sūdzības iesniedzēja tikšanās. Sūdzības iesniedzējs 2013. gada 8. un 22. marta e-pasta vēstulēs sniedza papildu informāciju.

(5) Komisija 2013. gada 2. jūlija vēstulē informēja Slovākiju par savu lēmumu sākt procedūru, kas attiecībā uz atbalstu paredzēta Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktā.

(6) Komisijas lēmums par procedūras sākšanu tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ([3]). Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savas piezīmes par iespējamu atbalsta pasākumu.

(7) Slovākija 2013. gada 3. septembrī un 2013. gada 2. un 30. decembrī sniedza piezīmes par lēmumu sākt procedūru. Saskaņā ar Slovākijas iestāžu pieprasījumu Slovākijas un Komisijas pārstāvju tikšanās norisinājās 2013. gada 7. oktobrī un 2014. gada 17. februārī.

(8) Komisija saņēma divas piezīmes no ieinteresētajām personām (abas 2013. gada 12. novembrī). Komisija 2014. gada 2. decembrī tās pārsūtīja Slovākijai, pievienojot papildu jautājumus. Slovākijai tika sniegta iespēja reaģēt; Slovākijas piezīmes tika saņemtas 2014. gada 14. janvāra vēstulē.

([1]) Komisijas 2013. gada 2. jūlija Lēmums C(2013) 3555 final (OV C 297, 12.10.2013., 85. lpp.).
([2]) Sūdzības iesniedzējs lūdza neatklāt viņa identitāti.
([3]) Sk. 1. zemsvītras piezīmi.

(9) Komisija 2014. gada 2. maijā uzdeva Slovākijai papildu jautājumus, uz kuriem Slovākija atbildēja 2014. gada 14. un 30. maijā. Komisija arī vienai no ieinteresētajām trešām personām 2014. gada 20. marta e-pasta vēstulē nosūtīja papildu pieprasījumu sniegt skaidrojumus, un trešā persona 2014. gada 6. maijā beidzot atbildēja uz šo e-pasta vēstuli.

2. PRIEKŠVĒSTURE UN PASĀKUMU APRAKSTS

2.1. Atbalsta saņēmējs

(10) *NCHZ* (kura darbības pašlaik veic uzņēmums *Fortischem, a.s.*) bija ķīmisko produktu ražotājs ar trim uzņēmējdarbības vienībām. Uzņēmuma galvenā darbība bija kalcija karbīda un tehnisko gāzu ražošana, polivinilhlorīda (PVH) un tā apstrādes produktu ražošana un pieaugošā apjomā pamata un īpašu zemas tonnāžas ķīmisko produktu ražošana.

(11) *NCHZ* vadīja ķīmisko produktu rūpnīcu (dibināta 1940. gadā), kas atrodas Trenčīnas (*Trenčín*) reģionā Slovākijas rietumu daļā, un tas ir reģions, uz ko attiecināms atbalsts, ko piešķir saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu. Uzņēmums bija privātīpašumā ([4]).

2.2. *NCHZ* bankrota procedūra

(12) *NCHZ* bankrota procedūra tika sākta 2009. gada 8. oktobrī, kā iemeslu minot to, ka pēc tam, kad Komisija piemēroja naudas sodu EUR 19,6 miljonu apmērā saistībā ar uzņēmuma dalību kalcija karbīda kartelī, nebija iespējams turpināt uzņēmuma darbību ([5]). Komisija norāda, ka naudas sods tomēr nebija vienīgās nozīmīgās *NCHZ* saistības un ka *NCHZ* bankrota procedūras pieteikumu iesniedza, pirms bija pienācis samaksas termiņš naudas sodam, kas piemērots saistībā ar karteli.

2.2.1. *Likums par stratēģiski nozīmīgiem uzņēmumiem*

(13) Vienu mēnesi pēc tam, kad *NCHZ* sāka bankrota procedūru, Slovākija pieņēma 2009. gada 5. novembra Likumu Nr. 493 par dažiem pasākumiem saistībā ar stratēģiski nozīmīgiem uzņēmumiem, saskaņā ar kuru valstij tiek piešķirtas pirmpirkuma tiesības iegādāties stratēģiskus uzņēmumus bankrota procedūras laikā un noteikts pienākums bankrota administratoram nodrošināt stratēģiska uzņēmuma darbības turpināšanu procedūras laikā. Valdība 2009. gada 2. decembrī, t. i., vienu dienu pēc šā likuma stāšanās spēkā, atzina, ka *NCHZ* ir stratēģisks uzņēmums saskaņā ar šo likumu. Likums zaudēja spēku 2010. gada 31. decembrī. *NCHZ* bija vienīgais uzņēmums, kam likums tika piemērots.

2.2.2. *Lēmums turpināt darbību bankrota laikā*

(14) 2011. gada janvārī, pamatojoties uz Kreditoru komitejas un nodrošināto kreditoru lēmumu, uzņēmuma bankrota administratoram tika dots rīkojums turpināt *NCHZ* darbību bankrota laikā pat pēc tam, kad likums zaudēja spēku. Šis lēmums tika balstīts uz ekonomisko ziņojumu, kurā analizēts uzņēmuma stāvoklis un secināts, ka bankrota procedūras rezultāts būtu daudz labvēlīgāks kreditoriem, ja uzņēmums turpinātu savu darbību. Lēmumu turpināt darbību apstiprināja arī Trenčīnas Tiesa 2011. gada februārī.

(15) Lēmuma pieņemšanā attiecībā uz to, vai turpināt *NCHZ* darbību, piedalījās divas būtiskas kreditoru struktūras – Kreditoru komiteja, kurā ietilpa piecas vienības ([6]), no kurām četras ir privātīpašumā; viena valsts struktūra, kas ietilpa komitejā, bija Slovākijas Nacionālā īpašuma fonds (*Fond národného majetku Slovenskej Republiky*). Turklāt *NCHZ* bija seši nodrošināti kreditori. No šiem sešiem nodrošinātajiem kreditoriem četri bija valsts struktūras – Nacionālais īpašuma fonds, Vides fonds (*Environmentálny fond*), Slovākijas Garantiju un attīstības banka (*Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.*) un *Nováky* pilsēta.

2.2.3. NCHZ *uzņēmējdarbības pārdošana*

(16) Bankrota procedūras laikā notika divi atklāti konkursi, ko organizēja administrators, lai pārdotu *NCHZ* uzņēmējdarbību. Pirmais no tiem bija neveiksmīgs, jo noslēguma posmā piedalījās tikai viens pretendents, izsakot piedāvājumu EUR 2 miljonu apmērā. Administrators noraidīja šo piedāvājumu, un konkurss tika atcelts ar

([4]) Uzņēmuma īpašnieks bija *Disor Holdings Limited*, kas ir uzņēmums, kura uzņēmējdarbība nav deklarēta, kurš reģistrēts Kiprā un kura galīgie īpašnieki nav publiski zināmi.

([5]) Naudas sods tika piemērots ar Komisijas 2009. gada 22. jūlija lēmumu lietā COMP/39.396 – Tēraudrūpniecībā un gāzes ieguves rūpniecībā izmantojamais kalcija karbīds un reaģenti, kuru sastāvā ir magnijs (OV C 301, 11.12.2009., 18. lpp.).

([6]) Saskaņā ar piemērojamiem noteikumiem Kreditoru komitejas locekļi ir nenodrošināti kreditori, kas ievēlēti visu kreditoru sanāksmē, kurā katra kreditora balss atbilst šā kreditora prasību summai.

Trenčīnas Tiesas lēmumu. Uzņēmējdarbība tika pārdota pēc otrā konkursa, ko organizēja 2011. gadā. Tajā konkursā divi pretendenti kvalificējās pēdējam posmam, un viens no tiem izteica piedāvājumu EUR 2 046 000 apmērā, bet otrs – EUR 2 200 000 apmērā. Tika izvēlēts pretendents, kas piedāvāja augstāko cenu. Pretendents, kurš uzvarēja, ir Čehijas uzņēmums *Via Chem Slovakia*. Pārdošanas līgums ar *Via Chem Slovakia* tika noslēgts 2012. gada 16. janvārī, un pārdošana tika slēgta 2012. gada 31. jūlijā. *NCHZ* saņēma […] (*), kas tika iekļauta pārdošanas ienākumos. Turklāt *Via Chem Slovakia* piekrita pārņemt *NCHZ* uzņēmējdarbības privātās saistības, kas radušās bankrota procedūras laikā un sasniedza EUR [10–13] miljonus.

(17) Saskaņā ar otrā konkursa nosacījumiem potenciālajiem pretendentiem bija divas iespējas – iesniegt piedāvājumu, pārņemot "Īpašumtiesību saņēmēja saistības", kas noteiktas konkursa nosacījumu 1.7. punktā, vai nepārņemot šīs saistības. Saistības ietvēra nosacījumus, ka:

— piecu gadu laikā pēc *NCHZ* uzņēmējdarbības iegādes ražošanas apjoms tiks nodrošināts tādā līmenī, kas veido vismaz 75 % no 2010. gada ražošanas apjoma,

— ieguldījums vismaz EUR 11 miljonu apmērā tiks veikts vides noteikumu izpildes pasākumos, kas nepieciešami ķīmisko produktu ražošanas turpināšanai, un

— piecu gadu laikā pircējs nepārdos un nenodos *NCHZ* uzņēmējdarbību tādā veidā, kas varētu apdraudēt uzņēmuma darbības turpināšanu.

(18) Konkursa noteikumi paredzēja, ka tad, ja augstākās cenas piedāvājumu izsaka tāds pretendents, kurš nepārņem saistības, pretendentam, kurš piedāvā augstāko cenu un pārņem saistības, ir iespēja tikt pielīdzinātam augstākās cenas piedāvājumam. Saskaņā ar Slovākijas Republikas sniegto informāciju neviens no otrā konkursa dalībniekiem neizteica piedāvājumu, pārņemot saistības. Tāpēc *NCHZ* uzņēmējdarbību pārdeva pretendentam, kurš neuzņēmās saistības.

(19) *Via Chem Slovakia* par EUR […] pārdeva uzņēmumam *Fortischem NCHZ* galveno uzņēmējdarbību – ķīmiskās uzņēmējdarbības vienību – 2012. gada 1. augustā, vienu dienu pēc darījuma noslēgšanas starp bankrotējušo *NCHZ* un *Via Chem Slovakia*. *Fortischem* arī pārņēma visas saistības un līgumus, kas bija saistīti ar ķīmiskās uzņēmējdarbības vienību. Lielākā daļa no *NCHZ* 1 412 darbiniekiem arī tika nodoti *Fortischem*. Slovākija apgalvo, ka tika nodoti mazāk nekā 60 % no sākotnējā *NCHZ* īpašuma, jo netika nodoti nekustamie aktīvi. Tomēr, pamatojoties uz līgumu, *Fortischem* drīkst izmantot nekustamo īpašumu, kas sākotnēji piederēja nodotajai uzņēmējdarbībai, bet tika atstāts *Via Chem Slovakia* turējumā.

(20) Lai gan visi *NCHZ* aktīvi tika pārdoti bankrota procedūras laikā, procedūra vēl nav pabeigta (viens no iemesliem ir procesā esošas tiesas lietas attiecībā uz dažām prasībām). 2012. gadā daļa no valsts kreditoru prasībām aptuveni EUR 4,0 miljonu apmērā tika atmaksāta no ienākumiem, kas gūti no *NCHZ* uzņēmējdarbības pārdošanas. Tomēr joprojām ir aktīvu pārdošanas ienākumi, kas vēl nav sadalīti.

2.3. **Pasākumu apraksts**

(21) Novērtējamie pasākumi ir pret dažādām valsts struktūrām esošo saistību nenomaksāšana *NCHZ* bankrota procedūras laikā.

(22) Tās *NCHZ* nesamaksātās saistības pret valsts struktūrām vai valsts īpašumā esošiem uzņēmumiem, kuras radās bankrota procedūras laikā, 2012. gada 1. augustā – *NCHZ* uzņēmējdarbības pārdošanas datumā – veidoja EUR 13 353 877,46. Šīs saistības ir tikai tās saistības, kas radušās bankrota procedūras laikā (tās nav visas valstij maksājamās saistības kopā). Šādas saistības ir definētas Slovākijas Likuma par bankrotu ([7]) 87. pantā kā "prasības pret mantojumu". Prasības pret mantojumu ietver prasības, kas rodas pēc bankrota paziņošanas attiecībā uz to aktīvu administrēšanu un likvidēšanu, uz kuriem attiecas bankrots, un prasības, kas rodas pēc bankrota paziņošanas attiecībā uz bankrotējušā uzņēmuma nodokļiem, maksām, maksājumiem, veselības apdrošināšanas prēmijām, sociālā nodrošinājuma prēmijām un darbinieku darba samaksu. Jebkuras saistības, kuras radušās no uzņēmuma darbības turpināšanas bankrota procedūras laikā un kuras nevar samaksāt no ienākumiem, kas gūti no šādas darbības turpināšanas, arī tiek uzskatītas par prasībām pret mantojumu.

(*) Konfidenciāla informācija.

([7]) *Zákon č. 7/2005 Z.z. z 9. decembra 2004 o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov* (2004. gada 9. decembra Likums Nr. 7/2005 par bankrotu un restrukturizāciju un dažu likumu grozījumiem).

(23) *NCHZ* saistības pret valsti, kas radās bankrota procedūras laikā, ir parādītas 1. tabulā.

1. tabula

Tās *NCHZ* saistības pret valsti vai valsts īpašumā esošiem uzņēmumiem, kuras radušās bankrota procedūras laikā (stāvoklis 2012. gada 1. augustā)

Valsts iestādes/valsts īpašumā esoši uzņēmumi	Saistību apjoms EUR
Sociālā nodrošinājuma institūts	[…]
Všeobecná zdravotná poisťovňa (Veselības apdrošināšanas uzņēmums, kas ir valsts īpašumā)	[…]
Valsts ūdens pārvaldības uzņēmums (*Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.*)	[…]
Nováky pilsēta (maksa par atkritumiem, nekustamā īpašuma nodoklis)	[…]
Vides fonds	[…]
RTVS, s.r.o.	[…]
Vairākas pašvaldības (maksa par atkritumiem, nekustamā īpašuma nodoklis)	[…]
Vienots veselības apdrošināšanas uzņēmums (*Spoločná zdravotná poisťovna*)	[…]
Mehānisko transportlīdzekļu nodokļu iestāde (*Daň z motorových vozidiel*)	[…]
KOPĀ	**13 353 877,46**

(24) Saskaņā ar Slovākijas Likuma par bankrotu 88. panta 5. punktu administrators sedz saistības, kas rodas uzņēmējdarbības veikšanas rezultātā, no šādas darbības ienākumiem saistību termiņa secībā.

(25) No Komisijai pieejamās informācijas izriet, ka vismaz dažas valsts iestādes (piemēram, Sociālā nodrošinājuma uzņēmums) bankrota procedūras laikā mēģināja piedzīt saņemamās summas. Tomēr *NCHZ* darbības turpināšana nenesa pietiekamus ienākumus, lai segtu visas tās pamatdarbības izmaksas, tostarp sociālā nodrošinājuma iemaksas un citas summas, kas jāsaņem valstij, kuras radās bankrota procedūras laikā. *NCHZ* ienākumi tika izmantoti galvenokārt to izmaksu segšanai, kuras bija tieši saistītas ar uzņēmējdarbības veikšanu (izejmateriālu piegāde, elektroenerģija u. c.), lai nodrošinātu tā komercdarbību, savukārt saistības pret valsti netika segtas un turpināja palielināties bankrotējošā *NCHZ* darbības turpināšanas laikā.

(26) *NCHZ* darbības turpināšana, kas bija šo uzkrāto saistību galvenais iemesls, bija balstīta uz šādiem diviem dažādiem dokumentiem bankrota procedūras laikā: uz likumu – no 2009. gada decembra līdz 2010. gada decembrim – un uz kreditoru 2011. gada janvāra lēmumu.

2.3.1. *Darbība saskaņā ar likumu*

(27) No brīža, kad 2009. gada 1. decembrī spēkā stājās likums un 2009. gada 2. decembrī stājās spēkā valdības lēmums, līdz brīdim, kad 2010. gada 31. decembrī likums zaudēja spēku, *NCHZ* guva labumu no "stratēģiska uzņēmuma" statusa. Saskaņā ar likumu bankrota administratora pienākums bija: i) nodrošināt stratēģiska uzņēmuma darbības turpināšanu pat tad, ja tā ienākumi pilnībā nesedz pamatdarbības izmaksas, tostarp nodokļus un sociālā nodrošinājuma iemaksas; un ii) novērst darbinieku nepamatotu kolektīvu atlaišanu.

(28) Likums bija piemērojams stratēģiski nozīmīgiem komercuzņēmumiem, uz kuriem attiecās bankrota procedūra. Likuma mērķis bija nodrošināt to uzņēmumu darbību, uz kuriem attiecās bankrota procedūra, bet kurus Slovākijas valdība bija atzinusi par stratēģiski nozīmīgiem uzņēmumiem. Turklāt likums nodrošināja Slovākijas valdībai pirmpirkuma tiesības attiecībā uz bankrotējošiem stratēģiskiem uzņēmumiem.

(29) Lai uzņēmumam varētu piemērot likumu, bija jāizpilda visas šīs prasības:

— uzņēmumam bija jābūt tādai komercsabiedrībai, uz kuras aktīviem attiecas paziņotā bankrota procedūra,

— uzņēmumam bija jābūt nozīmīgam veselības aizsardzībā, valsts drošības jomā vai ekonomikas atbilstīgā darbībā,

— uzņēmumā bija jābūt nodarbinātiem vairāk nekā 500 darbiniekiem, vai tam bija nozīmīgā veidā jānodrošina iedzīvotājiem, citām rūpniecības nozarēm un valsts mēroga transporta pārvadājumu nozarei elektroenerģija, gāze, siltums vai rafinēšanas rūpniecības produkti vai jānodrošina ūdensapgāde, valsts notekūdeņu attīrīšanas rūpnīcas darbība, valsts kanalizācija vai valsts ūdensapgāde,

— jābūt Slovākijas valdības izdotam atzinumam, ka uzņēmums ir stratēģiski nozīmīgs.

(30) *NCHZ* bija vienīgais uzņēmums, kas guva labumu no šā likuma. Likumu pieņēma 2009. gada 5. novembrī, un tas stājās spēkā 2009. gada 1. decembrī. Slovākijas valdība 2009. gada 2. decembrī ar Lēmumu Nr. 534/2009 atzina, ka *NCHZ* ir stratēģisks uzņēmums.

(31) Lemjot, ka *NCHZ* bija stratēģiska nozīme, Slovākijas valdība norādīja, ka uzņēmuma bankrots varētu izraisīt vairāk nekā 1 700 darba vietu tiešu zudumu un apdraudēt vēl 5 000 darba vietu *NCHZ* piegādātājiem Slovākijā. Tā arī paziņoja, ka ražošanas pārtraukšana *NCHZ* negatīvi ietekmētu ķīmiskās rūpniecības sniegumu un konkurētspēju Slovākijā un tādējādi būtiski pasliktinātu visas Slovākijas ekonomikas stāvokli ([8]).

2.3.2. *Darbība saskaņā ar Kreditoru komitejas lēmumu*

(32) Pēc tam, kad likums zaudēja spēku 2010. gada 31. decembrī, bankrota administrators, kurš rīkojās saskaņā ar Kreditoru komitejas norādījumiem, nolēma turpināt *NCHZ* darbību saskaņā ar Slovākijas Likuma par bankrotu noteikumiem.

(33) Saskaņā ar Slovākijas Likumu par bankrotu visu to nenodrošināto saņemamo summu kreditori, kuras reģistrētas bankrota procedūras laikā, ievēl Kreditoru komiteju, lai izmantotu savas tiesības bankrota laikā. Komitejai ir pilnvaras dot norādījumus bankrota administratoram apstākļos, kas skaidri paredzēti Slovākijas Likumā par bankrotu, tostarp, ja bankrotējošās uzņēmējdarbības nodrošināšanas izmaksas pārsniedz ienākumus, kas gūti no darbības, un ja darbības turpināšana tādējādi rada papildu saistību uzkrāšanu. Šādā situācijā administratoram jāsaņem norādījumi attiecībā uz apmēru, kādā jānodrošina uzņēmuma darbības turpināšana (Slovākijas Likuma par bankrotu 88. pants). Par šādiem norādījumiem nepieciešams Kreditoru komitejas un nodrošināto kreditoru balsojums, kuru pēc tam bankrota tiesa apstiprina un kurš kļūst saistošs.

(34) *NCHZ* bankrota procedūras gadījumā komiteju veidoja piecas struktūras, no kurām četras struktūras bija privātīpašumā ([9]). Vienīgais publiskā sektora loceklis bija Valsts īpašuma fonds (*Fond národného majetku*). Turklāt saskaņā ar Komisijas rīcībā esošo informāciju *NCHZ* bija seši nodrošinātie kreditori. Četri no šiem nodrošinātajiem kreditoriem bija valsts īpašumā esoši/valsts uzņēmumi: Valsts īpašuma fonds, Vides fonds (*Environmentálny fond*), Slovākijas Garantiju un attīstības banka (*Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.*) un *Nováky* pilsēta.

([8]) Paskaidrojuma raksts valdības 2009. gada 2. decembra Lēmumam Nr. 534/2009, ar ko atzīst, ka *NCHZ* ir stratēģisks uzņēmums.

([9]) Kreditoru komitejas privātie locekļi bija šādi: *INVEST – KREDIT, s.r.o.* (īpašnieks – *DISOR HOLDINGS LIMITED*, kas ir *NCHZ* vienīgais akcionārs); *Nováckà Energetika, a.s.* (sākotnēji *NCHZ* meitasuzņēmums, kopš 2011. gada janvāra vairākuma akcionārs ir *STUPEFY HOLDINGS LIMITED*); *M-ENERGO, s.r.o.* (vairākuma akcionārs – *STUPEFY HOLDINGS LIMITED*) un *DAK KIABA, s.r.o.*

(35) Kā paredzēts Slovākijas Likumā par bankrotu, administrators informēja gan nenodrošinātos, gan nodrošinātos kreditorus (apvienotajā sanāksmē 2011. gada 26. janvārī), ka *NCHZ* uzņēmējdarbības nodrošināšanas izmaksas bija lielākas nekā darbības ienākumi. Administrators arī nodrošināja kreditoriem ekonomisko analīzi, kura datēta ar 2010. gada 23. decembri, norādot vairākus iespējamus scenārijus un salīdzinot izmaksas un ienākumus no *NCHZ* kreditoru viedokļa. Analīzē tika secināts, ka kreditoru interesēs bija turpināt *NCHZ* darbību un to pārdot kā uzņēmumu, kas turpina darbību. Administratora analīze bija papildināta ar *NCHZ* vadības prezentāciju, kuras nosaukums bija "*NCHZ Nováky* – Pētījums par pārstrukturēšanas iespējamību", kurā arī tika apgalvots, ka kreditoriem labākais risinājums būtu pārdot *NCHZ* kā uzņēmumu, kurš darbojas. Ņemot vērā šos pētījumus, visi kreditori no Kreditoru komitejas un visi nodrošinātie kreditori 2011. gada 26. janvārī piekrita, ka tiek turpināta uzņēmuma darbība. Šo lēmumu apstiprināja Trenčīnas Tiesa ar savu 2011. gada 23. februāra nolēmumu, un tas kļuva saistošs administratoram.

(36) Pēc kreditoru un Trenčīnas Tiesas apstiprinājuma *NCHZ* uzņēmējdarbība tika turpināta bez pārtraukumiem līdz brīdim, kad tā 2012. gada jūlijā tika pārdota *Via Chem Slovakia* kā uzņēmums, kas darbojas.

2.3.3. *Komisijas lēmums sākt oficiālās izmeklēšanas procedūru*

(37) 2013. gada 2. jūlija lēmumā par procedūras sākšanu konstatēts, ka bankrota procedūras laikā *NCHZ* nebija pilnībā maksājis ne sociālā nodrošinājuma iemaksas par saviem darbiniekiem, ne arī jebkuras citas saistības pret dažādām valsts struktūrām. Parāda pret valsti apjoms 2009.–2011. gadā bija EUR 12,1 miljons. Ņemot vērā *NCHZ* finanšu grūtības pirms bankrota pieteikuma iesniegšanas, tas, ka *NCHZ* darbības turpināšana tika atļauta, pakļāva valsti reālam riskam, ka *NCHZ* uzkrās saistības pret valsti, kuras tas nevarētu izpildīt. Tādējādi, ja bankrota procedūras laikā *NCHZ* darbība tiktu pārtraukta, būtu bijis iespējams izvairīties no nesamaksātā parāda vai vismaz būtiski to samazināt.

(38) Turklāt bija nepārprotamas pazīmes, ka kreditoru lēmums turpināt *NCHZ* darbību pēc tam, kad likums zaudēja spēku, bija attiecināms uz valsti un nodrošināja uzņēmumam nepamatotas, selektīvas ekonomiskās priekšrocības.

(39) Tādējādi Komisija sākotnēji secināja, ka, ļaujot turpināt uzņēmuma darbību un tirgus aktivitātes, būtiskā laikposmā neveicot sociālā nodrošinājuma iemaksas un nepildot citas saistības pret valsti, *NCHZ* tika piešķirtas tādas priekšrocības salīdzinājumā ar tā konkurentiem, kuras uzņēmums nebūtu varējis saņemt parastos tirgus apstākļos.

(40) Komisijai bija šaubas arī par to, vai konkurss, kurā tika pārdots *NCHZ*, bija bez nosacījumiem, jo dažiem pretendentiem bija iespēja palielināt savus piedāvājumus vēlākā posmā, kad visi piedāvājumi jau bija iesniegti. Tāpēc Komisijai bija šaubas par to, vai cena, ko konkursa uzvarētājs samaksājis par uzņēmuma aktīviem, bija tirgus cena, ar ko nodrošināja ienākumu maksimālo apmēru, lai apmierinātu kreditorus, t. sk. valsti. Turklāt bija nepārprotamas pazīmes, ka ekonomiskā pēctecība starp *NCHZ* un jauno uzņēmumu nebija pārtraukta. Tas nozīmētu, ka jebkurš nesaderīgs valsts atbalsts, kas sniegts *NCHZ*, varētu tikt atgūts no uzņēmuma uzņēmējdarbības jaunā īpašnieka.

(41) Tāpēc Komisija nolēma sākt Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

3. **IEINTERESĒTO PERSONU PIEZĪMES**

(42) Divas trešās personas – sūdzības iesniedzējs un vēl viena ieinteresētā trešā persona, kas vēlējās palikt anonīma, – iesniedza piezīmes par lēmumu sākt procedūru. Abas šīs ieinteresētās personas apstiprināja faktus un argumentus, ko Komisija bija izklāstījusi lēmumā par oficiālās izmeklēšanas procedūras sākšanu.

(43) Trešās personas uzsvēra, ka pastāv acīmredzama laika saikne starp *NCHZ* ekonomiskajām grūtībām un Likuma par stratēģiskiem uzņēmumiem pieņemšanu, kas tika veikta saskaņā ar paātrinātu likumdošanas procedūru. Turklāt tikai vienu dienu pēc likuma stāšanās spēkā Slovākijas valdība pieņēma lēmumu, atzīstot, ka *NCHZ* ir stratēģisks uzņēmums šā likuma nozīmē. Abas ieinteresētās personas apgalvoja, ka valsts, nepiešķirot *NCHZ* stratēģiskā uzņēmuma statusu, būtu varējusi novērst paredzamo risku, ka uzkrāsies nesamaksātas saistības pret valsti.

(44) Turklāt *NCHZ*, iespējams, guva labumu no priekšrocības, ka tam bija tāda uzņēmuma statuss, kurš saskaņā ar tiesību aktiem nevar iziet no tirgus un tādējādi bija uzticams uzņēmējdarbības partneris, jo citu uzņēmumu, kas atradās tādā pašā situācijā kā *NCHZ*, t. i., bankrota procedūrā, uzņēmējdarbības attiecības ar piegādātājiem un klientiem, visticamāk, būtu pasliktinājušās, ņemot vērā iespēju, ka uzņēmums var iziet no tirgus.

(45) Attiecībā uz *NCHZ* darbību pēc Kreditoru komitejas lēmuma viena no ieinteresētajām personām apgalvo, ka Kreditoru komitejas loceklis, kura īpašnieks ir valsts, varēja mēģināt un tam vajadzēja mēģināt panākt citādu iznākumu, pārliecinot citus komitejas locekļus vai vismaz balsojot pret *NCHZ* darbības turpināšanu. Šie paši argumenti attiecas uz valsti kā uz vienu no nodrošinātajiem kreditoriem, kam saskaņā ar ieinteresēto personu apgalvojumu bija veto tiesības attiecībā uz lēmumu par *NCHZ* darbības turpināšanu. Ieinteresētās personas uzskata, ka šāda bezdarbība nozīmēja, ka Kreditoru komitejas un nodrošināto kreditoru lēmumu iespējams attiecināt uz valsti.

(46) Jebkurā gadījumā ieinteresētās personas arī apgalvoja, ka Trenčīnas Tiesas lēmums atļaut *NCHZ* darbības turpināšanu arī bija attiecināms uz valsti.

(47) Abas ieinteresētās personas apgalvoja, ka *NCHZ* darbības turpināšana kropļoja konkurenci, jo īpaši kalcija karbīda tirgū, un ka tajā periodā *NCHZ* īstenoja ļoti agresīvu cenu politiku.

(48) Attiecībā uz *NCHZ* pārdošanu viena no ieinteresētajām personām apgalvoja, ka konkursa saistību dēļ konkursa iznākums bija neskaidrs un ka tas bija iemesls tam, kāpēc attiecīgā ieinteresētā persona konkursā nepiedalījās, kaut arī būtu bijusi ieinteresēta *NCHZ* uzņēmējdarbības iegādē.

(49) Visbeidzot, ieinteresētās personas paziņoja, ka kopumā *Fortischem* darbība un klātbūtne tirgū būtībā bija identiska kādreizējai *NCHZ* uzņēmējdarbībai. Vienīgā pamanāmā pārmaiņa bija nosaukuma un īpašnieka maiņa.

4. **SLOVĀKIJAS PIEZĪMES**

Ekonomiskā priekšrocība uzņēmumam *NCHZ*

(50) Slovākija apgalvoja, ka *NCHZ* bankrota procedūras administratoram bija pienākums turpināt uzņēmuma darbību līdz 2010. gada 31. decembrim, pamatojoties uz likumu. Attiecībā uz šā likuma būtību Slovākija apgalvoja, ka tas bija vispārējs pasākums, kas bija piemērojams visiem uzņēmumiem, kuri bija atbilstīgi likuma nosacījumiem.

(51) Slovākija apgalvoja, ka, kaut arī pirmā perioda laikā ne kreditori, ne tiesa nepieņēma lēmumu, bija iespējams, ka tad, ja likums nebūtu ticis apstiprināts, kreditori jebkurā gadījumā būtu nolēmuši turpināt *NCHZ* darbību. Slovākija sniedza atsauci uz sākotnējo analīzi un publiskajiem paziņojumiem, ko sniedza administrators 2009. gada oktobrī (t. i., pirms likuma stāšanās spēkā), norādot, ka priekšroka tiek dota *NCHZ* darbības turpināšanai. Likumam tāpēc nebija būtiskas ietekmes, jo *NCHZ* būtu turpinājis darbību pat tad, ja likums nebūtu pieņemts, – pamatojoties tikai uz standarta bankrota noteikumiem.

(52) Pēc tam, kad likums zaudēja spēku 2010. gada decembrī, administrators pieprasīja Kreditoru komitejai norādījumus attiecībā uz uzņēmuma darbības turpināšanu. Komiteja vienojās, un šo lēmumu apstiprināja Trenčīnas Tiesa ([10]). Slovākija iesniedza ekonomisko analīzi, kas bija sagatavota kā pamatojums, lai Kreditoru komiteja varētu pieņemt savu lēmumu. Uzņēmums turpināja darboties līdz pārdošanas brīdim 2012. gadā.

(53) Slovākija arī sniedza administratora sagatavotu hipotētisku analīzi, kuras pamatā bija metodika, ko izmantoja analīzei otrajā periodā (darbības turpināšana, pamatojoties uz kreditoru un tiesas lēmumu), un kura parāda, ka, ja likvidācija būtu apsvērta pirmā perioda sākumā (darbības turpināšana, pamatojoties uz likumu), analīzes rezultāts būtu bijis tāds pats. Neraugoties uz to, ka pašreizējo saistību apmērs ir mazāks un sasniedz EUR 8,5 miljonus, ienākumi no likvidācijas nebūtu pārsnieguši izmaksas un pašreizējās saistības.

([10]) *Obchodný vestník* (Komerciālais Vēstnesis) Nr. 37B, 2011. gada 23. februāris.

(54) Ņemot vērā iepriekš minēto, Slovākija apgalvoja, ka valsts rīcība visas bankrota procedūras laikā bija saskanīga ar tirgus ekonomikas kreditoru principu. Tāpēc tā nesniedza *NCHZ* ekonomisku priekšrocību un nebija valsts atbalsts.

Slovākijas prasību atgūšana no bankrotējošā *NCHZ*

(55) Slovākija apgalvoja, ka, pārvaldot un atgūstot prasības pret *NCHZ*, galvenais kreditors – Sociālā nodrošinājuma uzņēmums (*Sociálna poisťovňa*) – rīkojās saskaņā ar Likumu Nr. 461/2003 par sociālo nodrošinājumu un tā grozījumiem un saskaņā ar Slovākijas Likumu par bankrotu. *Sociálna poisťovňa* izmantoja visus saskaņā ar tiesību aktiem pieejamos tiesiskās aizsardzības līdzekļus. Tas nepiekrita nesamaksātajiem prēmiju maksājumiem un atbilstīgi iesniedza savu prasību administratoram.

(56) Sociālā nodrošinājuma uzņēmumam nebija nekādu reģistrētu prasību pret *NCHZ*, kas būtu radušās pirms bankrota pasludināšanas, ko būtu vajadzējis reģistrēt bankrota procedūras laikā saskaņā ar Slovākijas Likuma par bankrotu 28. pantu ([11]). Tāpēc tas nevarēja kļūt par kreditoru struktūru locekli, kas lemj par *NCHZ* darbības turpināšanu.

(57) Tāpēc vienīgais pieejamais līdzeklis, lai nodrošinātu tā prasību samaksu, bija tās reģistrēt bankrota procedūras laikā kā prasības pret mantojumu. Tieši to Sociālā nodrošinājuma uzņēmums (izmantojot savu Prjevidzas (*Prievidza*) filiāli) regulāri darīja saskaņā ar Slovākijas Likuma par bankrotu 87. un 88. pantu (sīkāku informāciju sk. 2. tabulā).

(58) Saskaņā ar Slovākijas Likuma par bankrotu 87. panta 3. punktu administratoram prasības pret mantojumu jāapmierina no attiecīgā mantojuma aktīvu likvidācijas ienākumiem līdz maksājuma veikšanas datumam. Administratoram ir atbildība pret kreditoriem, kam ir prasība pret mantojumu, par zaudējumiem, ko tie uzturējuši, kad to prasība pret mantojumu nav tikusi atbilstīgi un savlaicīgi apmierināta saskaņā ar šo noteikumu, izņemot gadījumus, kad administrators var pierādīt, ka rīkojies, ievērojot pienācīgu profesionālu rūpību. Sociālā nodrošinājuma uzņēmuma un *NCHZ* pārstāvju sanāksme notika Prjevidzas filiālē 2011. gada 24. augustā. Sanāksmē administrators informēja Sociālā nodrošinājuma uzņēmuma pārstāvjus, ka viņš nevar apmierināt prasības pret mantojumu, jo jānodrošina uzņēmējdarbības turpināšanas prioritāte, lai uzņēmumu varētu pārdot par iespējami labāko cenu.

(59) Saskaņā ar Slovākijas Likuma par bankrotu 47. panta 1. punktu līdz ar bankrota pasludināšanu tiek atliktas visas juridiskās un citas procedūras attiecībā uz aktīviem, uz kuriem attiecas bankrota procedūra un kuri pieder bankrotējošai personai. Termiņi, ko nosaka vai paredz šīs procedūras, nebeidzas atlikšanas perioda laikā.

(60) Saskaņā ar Slovākijas Likuma par bankrotu 47. pantu Sociālā nodrošinājuma uzņēmums nedrīkst ne izvirzīt prasību, izmantojot lēmumu saskaņā ar Slovākijas Likumu par sociālo nodrošinājumu, ne arī pēc tam atgūt prasību, sākot piedziņas procedūru (sk. Slovākijas Likuma par bankrotu 48. pantu). Turpmāk 2. tabulā sniegts pārskats par prasībām, ko reģistrējis Sociālā nodrošinājuma uzņēmums periodā no 2009. gada septembra līdz 2012. gada janvārim.

(61) Tomēr 2011. gada 15. novembrī Sociālā nodrošinājuma uzņēmuma Prjevidzas filiāle iesniedza sūdzību pret personām, kas pilnvarotas rīkoties *NCHZ* vārdā, Prjevidzas apgabala prokuratūrā, norādot, ka periodā no 2011. gada jūnija līdz 2011. gada septembrim tie, iespējams, veica noziedzīgu nodarījumu, nepiemērojot un nemaksājot apdrošināšanas iemaksas saskaņā ar grozītā Likuma Nr. 300/2005 ("Krimināl kodeksa") 277. un 278. pantu. 2012. gada 7. februārī izmeklētājs Prjevidzas apgabala policijas direktorātā atlika kriminālprocesu, jo nebija iespējams konstatēt faktus, kas ļautu sākt attiecīgo personu kriminālvajāšanu.

2. tabula

Prasības, ko Sociālā nodrošinājuma uzņēmums reģistrējis bankrota procedūras laikā no 2009. gada septembra līdz 2012. gada janvārim (tūkstošos EUR) ([1])

Prasības apraksts	Datums, kad bankrota administrators veicis reģistrāciju	Summa tūkstošos EUR
Sociālais nodrošinājums un pensiju apdrošināšana	11.10.2010.	[…]
Sociālais nodrošinājums un pensiju apdrošināšana	24.6.2011.	[…]

([11]) Sociālā nodrošinājuma uzņēmums nebija nodrošinātais kreditors, jo saistības pret to radās tikai pēc bankrota procedūras sākuma.

Prasības apraksts	Datums, kad bankrota administrators veicis reģistrāciju	Summa tūkstošos EUR
Sociālais nodrošinājums un pensiju apdrošināšana	2011. gada decembris	[…]
Garantiju apdrošināšana	11.10.2010.	[…]
Garantiju apdrošināšana	24.6.2011.	[…]
Garantiju apdrošināšana	18.1.2012.	[…]
Kopējā to prasību summa, kuras reģistrētas līdz 2012. gada 31. janvārim		[…]

(1) Visi skaitļi ir noapaļoti.

NCHZ pārdošana

(62) Attiecībā uz *NCHZ* pārdošanu Slovākija apgalvoja, ka pārdošana notika atvērtā, pārredzamā un beznosacījuma veidā un ka konkursā atbilstīgi tika izvēlēts pretendents, kas piedāvāja augstāko cenu. Attiecībā uz pārdošanas veidu Slovākija apgalvoja, ka šis gadījums būtu jāuzskata par aktīvu darījuma īpašu gadījumu, kad visi aktīvi tiek nodoti kopā ar to tiesībām un dažām saistībām, kas uz tiem attiecas.

(63) Slovākija papildus apgalvoja, ka šajā īpašajā gadījumā nosacījumiem, kas bija spēkā otrajā konkursā, nevajadzēja ietekmēt iespēju iegūt augstāko iespējamo cenu, jo neviens no diviem pretendentiem, kas piedalījās otrajā konkursā, negatavojās pārņemt saistības. Turklāt beigās iegūtā cena (EUR 2,2 miljoni) bija ļoti tuva cenai pirmajā konkursā, kurš tika atcelts (EUR 2 miljoni). Pirmajā konkursā netika ietvertas nekādas saistības.

(64) Ņemot vērā, ka *NCHZ* saskaņā ar Slovākijas viedokli bija pārdots pietiekami atvērtā, pārredzamā un beznosacījuma konkursā, par *NCHZ* aktīviem tika iegūta tirgus cena. Saskaņā ar Slovākijas viedokli starp *NCHZ*, *Via Chem Slovakia* un tagad arī *Fortischem* nav ekonomiskās pēctecības. Slovākija apgalvoja, ka darījumā starp *Via Chem Slovakia* un *Fortischem* tika nodoti mazāk nekā 60 % no uzņēmējdarbības, jo īpaši tāpēc, ka pārdošanā nebija iekļauts nekustamais īpašums. Visbeidzot, Slovākija apgalvoja, ka Komisijai nebija nekādu pierādījumu, kas apliecinātu, ka *NCHZ* tika pārdots kā uzņēmums, kurš turpina darbību, ar nolūku izvairīties no valsts atbalsta atgūšanas.

(65) Slovākija apstiprināja, ka visas nemonetārās saistības, kas attiecās uz līgumiem ar darbiniekiem, arī tika nodotas jaunajam pircējam – *Via Chem Slovakia*. Slovākija arī paskaidroja, ka nav sagatavots novērtējuma ziņojums, kurā novērtēti kopējie aktīvi vai uzņēmums kā tāds uzņēmums, kurš turpina darbību. Papildus Slovākija apstiprināja, ka visas saistības pret valsti, kas radušās bankrota procedūras laikā, palika *NCHZ* un tiktu segtas no pārdošanas ienākumiem.

5. **PASĀKUMA NOVĒRTĒJUMS**

5.1. **Valsts atbalsta esība**

(66) Pamatojoties uz LESD 107. panta 1. punktu, ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(67) Lai konstatētu valsts atbalsta esību, jāizvērtē, vai šajā gadījumā ir atbilstība kumulatīvajiem LESD 107. panta 1. punktā ietvertajiem kritērijiem (t. i., valsts līdzekļu nodošana, piedēvējamība valstij, selektīva priekšrocība, potenciāla konkurences kropļošana un ietekme uz ES iekšējo tirgu). Šis būtu jāvērtē jo īpaši saistībā ar sociālā nodrošinājuma iemaksu nemaksāšanu un citām saistībām pret valsti bankrotējošā *NCHZ* darbības turpināšanas laikā: i) pamatojoties uz likuma piemērošanu pēc tam, kad bija pieņemts valdības lēmums par to, ka *NCHZ* ir stratēģisks uzņēmums likuma nozīmē (sk. 5.2. punktu), un ii) turpinot darbību saskaņā ar Kreditoru komitejas lēmumu un valsts kreditoru piekrišanu (sk. 5.3. punktu).

(68) Novērtējums būs jāveic, ievērojot, ka, valdība, atzīstot *NCHZ* par stratēģisku uzņēmumu, uzņēmās reālu risku, ka *NCHZ* uzkrās tādas saistības pret valsti, kuras pēc tam nevarēs segt, ņemot vērā *NCHZ* finansiālās grūtības periodā līdz bankrota paziņošanai. Pastāvēja būtisks risks, ka *NCHZ* darbības turpināšana bankrota procedūras laikā nenodrošinātu pietiekamus ienākumus, lai segtu visas pamatdarbības izmaksas, tostarp sociālā nodrošinājuma iemaksas un citas valstij maksājamās summas, un ka pieaugošās saistības pret valsti netiks atbilstīgi samaksātas. Tā kā šis scenārijs faktiski īstenojās 2010. gadā, risks, ka nesamaksātās saistības pret valsti turpinās pieaugt, bija vēl skaidrāks 2011. gada sākumā pēc tam, kad, likumam zaudējot spēku, Kreditoru komiteja nolēma turpināt *NCHZ* darbību. Faktiski administrators īpaši brīdināja *NCHZ* kreditorus saistībā ar šo jautājumu.

(69) Bankrotējoša uzņēmuma darbības turpināšana radīja parāda valstij pieaugumu. Nesamaksātā parāda summa, kas uzkrājās bankrota procedūras laikā (2009.–2012. gads), pārsniedz EUR 13,3 miljonus.

(70) Tāpat arī jānorāda, ka ir maz ticams, ka uzkrātās saistības pret valsti tiks pilnībā segtas no *NCHZ* uzņēmējdarbības pārdošanas ienākumiem (pārdošanas cena EUR 2,2 miljonu apmērā un […] atdeve […] apmērā). Tiešām līdz šim valsts struktūru prasības tikai aptuveni EUR 4,0 miljonu apmērā ir tikušas atmaksātas no pārdošanas ienākumiem.

5.2. ***Likuma piemērošana* NCHZ**

(71) Trīspadsmit mēnešus (no likuma spēkā stāšanās brīža 2009. gada 1. decembrī līdz brīdim, kad tas zaudēja spēku 2010. gada 31. decembrī) likuma piemērošana *NCHZ* nodrošināja pamatojumu *NCHZ* darbības turpināšanai, neraugoties uz to, ka uzņēmējdarbības izmaksas bija konsekventi lielākas nekā no darbības gūtie ienākumi, kas tādējādi radīja parāda pieaugumu.

(72) Saskaņā ar likuma 5. panta a) punktu bankrota administratora pienākums bija nodrošināt tāda uzņēmuma darbību, ko valdība atzinusi par stratēģiski nozīmīgu uzņēmumu. Savā atbildē uz informācijas pieprasījumu administrators norādīja, ka bankrotējošā uzņēmuma darbības turpināšana bija no likuma tieši izrietošo viņa pienākumu izpildes nepieciešams rezultāts. Tādējādi *NCHZ* varēja turpināt darboties un uzturēt savas uzņēmējdarbības attiecības, neraugoties uz savu stāvokli, kurā administratoram būtu bijis pienākums apsvērt iespēju pārtraukt darbību un likvidēt uzņēmējdarbību (jo uzņēmums nevarēja samaksāt visus savus parādus).

5.2.1. *Valsts līdzekļu nodošana un piedēvējamība valstij*

(73) Kā norādīts iepriekš, Slovākija pieņēma likumu un atzina *NCHZ* par stratēģisku uzņēmumu, pamatojoties uz šo likumu. Tāpēc likuma piemērošanas rezultātā administratoram bija pienākums turpināt *NCHZ* darbību bankrota procedūras laikā.

(74) Pamatojoties uz šo atzinumu, uzņēmuma darbība tika nodrošināta, kaut arī bija skaidrs risks (kurš tiešām piepildījās), ka ienākumi nebūs pietiekami, lai segtu uzņēmējdarbības nodrošināšanas izdevumus bankrota procedūras laikā, tostarp sociālā nodrošinājuma iemaksas un citas saistības pret valsti.

(75) Tāpēc šo paredzamo risku, ka uzkrāsies nesamaksātas saistības pret valsti, valsts būtu varējusi novērst, izmantojot savu rīcības brīvību saskaņā ar likumu un nepiešķirot *NCHZ* stratēģiska uzņēmuma statusu, kas noteica administratora pienākumu turpināt *NCHZ* uzņēmējdarbību bankrota procedūras laikā.

(76) Turklāt darbības turpināšana un papildu saistību uzkrāšana likuma piemērošanas rezultātā apgrūtināja *NCHZ* valsts kreditoriem iespēju atgūt esošās prasības.

(77) Tāpēc Komisija secina, ka, atzīstot *NCHZ* par stratēģisku uzņēmumu, tika īstenota valsts līdzekļu nodošana LESD 107. panta 1. punkta nozīmē. Šī nodošana attiecās uz iespējamiem ienākumiem no sociālā nodrošinājuma iemaksām un citām *NCHZ* neatmaksātām valsts prasībām periodā, kad uz to attiecās likums. Komisija arī norāda, ka lēmumu atzīt *NCHZ* par stratēģisku uzņēmumu pieņēma valdība, un tāpēc tas ir skaidri piedēvējams Slovākijas valstij.

5.2.2. *Ekonomiska priekšrocība*

(78) Likuma piemērošana *NCHZ* nodrošināja tam ekonomisku priekšrocību, jo tas aizsargāja uzņēmumu no parastās bankrota procedūras gaitas saskaņā ar standarta bankrota tiesību aktiem. Gandrīz 13 mēnešus *NCHZ* turpināja savu darbību tikai likuma piemērošanas dēļ. Bankrota administratoram bija jānodrošina uzņēmuma darbība pat tad, ja uzņēmuma ienākumi pilnībā nesedza tā pamatdarbības izmaksas, tostarp nodokļus vai sociālā nodrošinājuma iemaksas. Tādējādi likuma piemērošana neļāva administratoram un kreditoriem izmantot savu rīcības brīvību izlemt, vai uzņēmuma darbības turpināšana bija ekonomiski izdevīga.

(79) Tā kā darbības turpināšana radīja zaudējumus, *NCHZ* nevarēja pilnībā samaksāt savas saistības, tostarp sociālā nodrošinājuma un veselības apdrošināšanas iemaksas par saviem darbiniekiem un citas saistības pret dažādām valsts iestādēm, bankrota procedūras laikā.

(80) Likuma piemērošana *NCHZ* noteica, ka administratoram: i) jānodrošina *NCHZ* darbība un ii) jānovērš nepamatota darbinieku kolektīva atlaišana. Pamatojoties uz to, administrators pats paziņoja, ka, ņemot vērā likuma piemērošanu, viņam bija pienākums turpināt *NCHZ* darbību pilnā apmērā, bez jebkādas iespējas analizēt alternatīvas un izvēlēties bankrotējoša uzņēmuma kreditoriem visizdevīgāko alternatīvu.

(81) Kamēr likums bija spēkā, nevarēja notikt kreditoru sanāksme, kurā lemtu par *NCHZ* ekonomisko nākotni, un netika veikta analīze, lai novērtētu, vai *NCHZ* darbības turpināšana tajā laikā bija kreditoru interesēs. Tikai tad, kad likums bija teju zaudējis spēku, administrators pasūtīja visaptverošu ekonomisko analīzi un sasauca uzņēmuma kreditoru sanāksmi, lai lemtu, vai turpināt *NCHZ* darbību.

(82) Turklāt likuma piemērošana *NCHZ* bija balstīta nevis uz apsvērumiem, ko uzņēmuma kreditori būtu ņēmuši vērā, bet uz citiem valsts politikas apsvērumiem. Paskaidrojuma rakstā valdības 2009. gada 2. decembra lēmumam par *NCHZ* atzīšanu par stratēģisku uzņēmumu saskaņā ar likumu minēts drauds, ka tad, ja *NCHZ* pārtrauks darbību, *NCHZ* tieši zaudēs 1 700 darba vietu un *NCHZ* piegādātāji – papildus 5 000 darba vietu. Tajā arī minēts, ka ražošanas pārtraukšana *NCHZ* negatīvi ietekmētu visas ķīmiskās rūpniecības sniegumu un konkurētspēju Slovākijā un tādējādi būtiski pasliktinātu visas Slovākijas ekonomikas stāvokli. Tāpēc valdības lēmums *NCHZ* piemērot likumu acīmredzami nebija balstīts uz tirgus ekonomikas kreditoru principu. Slovākija uzskata, ka, lai gan pirmajā periodā lēmumu nepieņēma ne kreditori, ne tiesa, ir iespējami, ka kreditori būtu nolēmuši turpināt *NCHZ* darbību pat tad, ja uzņēmumam netiktu piemērots likums. Slovākija atsaucas uz 2009. gada 26. oktobra sākotnējo analīzi un administratora publiskajiem paziņojumiem 2009. gada oktobrī (t. i., pirms likuma stāšanās spēkā), norādot, ka *NCHZ* darbības turpināšana bija viņa vēlamais risinājums.

(83) Tomēr administratora sākotnējā analīze ir diezgan virspusēja, nesatur alternatīvu risinājumu (aktīvu pārdošanas vai likvidācijas) analīzi un tāpēc nav uzskatāma par stabilu pamatu, ko kreditori būtu izmantojuši, lai pieņemtu lēmumu par *NCHZ* darbības turpināšanu. Turklāt 2009. gada decembrī tiesa aizstāja sākotnējo *NCHZ* administratoru ar citu administratoru, kurš būtu varējis izdarīt citu secinājumu, pamatojoties uz padziļinātāku novērtējumu. Tomēr jebkādu problēmas papildu novērtējumu atlika likuma stāšanās spēkā, un tādējādi kreditoriem un tiesai netika sniegta iespēja apspriest šo lietu un pieņemt lēmumu attiecībā uz to, ņemot vērā viņu ekonomiskās intereses.

(84) Lai gan kreditori un tiesa nolēma turpināt *NCHZ* darbību pēc tam, kad likums zaudēja spēku, šis lēmums tika pieņemts citā ekonomiskajā situācijā un tika balstīts uz būtiski sarežģītāku un stabilāku ekonomisko novērtējumu, kas tika sagatavots 2010. gada decembrī, ņemot vērā likuma darbības beigas. Šajā analīzē galvenokārt bija jāņem vērā tas, ka pēc pirmā perioda *NCHZ* bija tādas nesamaksātas saistības (gan pret valsti, gan privātpersonām) no iepriekšējās darbības turpināšanas, kuru kopsumma bija EUR 16 miljoni, un šīm saistībām bija prioritāte salīdzinājumā ar saistībām, kas radušās pirms bankrota. Tāpēc situācija kreditoriem nebija tāda pati kā bankrota procedūras sākumā, kad liela daļa šo saistību vēl nebija radusies.

(85) Turklāt nenoteiktība, kas automātiski radās lēmuma pieņemšanas procesā saskaņā ar standarta bankrota noteikumiem, tika novērsta, *NCHZ* piemērojot likumu, un tas nodrošināja, ka vismaz līdz brīdim, kad likums zaudēs spēku 2010. gada beigās, *NCHZ* darbība būtu pilnīga. Tas bija nepārprotams signāls uzņēmuma

piegādātājiem un klientiem, kas tika pārliecināti, ka var turpināt tirgoties ar *NCHZ*, jo uzņēmums pilnībā saglabātu darbību, ņemot vērā tā stratēģiskā uzņēmuma statusu saskaņā ar likumu. Tā kā piegādes drošība ir nozīmīgs aspekts klientiem ķīmijas nozarē, likuma piemērošana nodrošināja *NCHZ* būtisku priekšrocību salīdzinājumā ar standarta bankrota procedūru. Tas deva *NCHZ* klientiem būtiski lielāku pārliecību, ka, neraugoties uz papildu zaudējumiem un *NCHZ* kreditoru uzskatiem un interesēm, *NCHZ* turpinātu darboties vismaz līdz brīdim, kad likums zaudē spēku. *NCHZ* tādējādi saņēma privileģētu attieksmi salīdzinājumā ar saviem konkurentiem līdzīgā situācijā.

(86) Risks, ka klienti pāriet pie citiem piegādātājiem bankrota rezultātā, nav tikai hipotētisks risks. Faktiski, pat neraugoties uz aizsardzību, ko sniedza likuma piemērošana, daži klienti tika zaudēti 2009. un 2010. gadā, kā norādīts administratora ekonomiskajā analīzē, kas tika sagatavota pēc tam, kad likums zaudēja spēku. Ja likums netiktu piemērots, risks, ka pat vēl vairāk pārdošanas darījumu tiktu zaudēti, ņemot vērā nenoteiktību, ko radīja bankrota procedūra, būtu bijis būtiski lielāks. Tas arī būtu palielinājis risku, ka kreditori varētu uzskatīt, ka *NCHZ* darbības turpināšanai vairs nav ekonomiskas jēgas.

(87) Slovākija sniedza administratora sagatavotu hipotētisku analīzi, kas balstīta uz otrajā periodā analīzes vajadzībām izmantojamu metodoloģiju un kas parāda, ka tad, ja likvidācija būtu tikusi apsvērta pirmā perioda sākumā, analīzes rezultāts nebūtu bijis atšķirīgs no otrajā periodā veiktās analīzes rezultāta. Kaut arī pašreizējo saistību līmenis būtu bijis zemāks, proti, EUR 8,5 miljoni, ienākumi no likvidācijas nebūtu lielāki kā izmaksas un pašreizējās saistības. Tomēr šī analīze ir ļoti īsa un hipotētiska, un to sagatavoja administrators tikai pēc notikuma ([12]), jo tā nebija sagatavota un iesniegta līdz 2014. gada martam.

(88) Slovākija nav parādījusi, ka *NCHZ* darbības turpināšana būtu tiešām tikusi apstiprināta bankrota perioda sākumā, pamatojoties uz atbilstīgu padziļinātu analīzi un apspriešanu, kurā iesaistītas visas ieinteresētās personas, pat tad, ja likums nebūtu ticis piemērots *NCHZ*. Faktiski, ja likums nebūtu ticis piemērots *NCHZ*, uzņēmums būtu saskāries ar papildu negatīvām sekām (piemēram, klientu pāriešana pie drošākiem piegādātājiem), un tas būtu nozīmīgi palielinājis risku, ka kreditori izvēlas darbības pārtraukšanu tajā brīdī.

(89) Likuma piemērošana tādējādi nodrošināja *NCHZ* selektīvu ekonomisku priekšrocību, jo tas aizsargāja uzņēmumu no bankrota procedūras parastās gaitas saskaņā ar standarta bankrota tiesību aktiem. Tā neļāva administratoram, kreditoriem un tiesai izmantot iespēju pārtraukt *NCHZ* darbību vai veikt nozīmīgu personāla samazinājumu (sk. 27. apsvērumu) ne bankrota procedūras sākumā, ne vēlāk (t. i., 2010. gada laikā), ņemot vērā *NCHZ* ekonomiskās situācijas attīstību. Tas arī nodrošināja *NCHZ* un trešām personām (piemēram, klientiem un piegādātājiem) noteiktību, ka darbība tiks turpināta, kas nekad netiek garantēts saskaņā ar standarta bankrota noteikumiem.

(90) Ņemot vērā iepriekšminēto, Komisija uzskata, ka likuma piemērošana nodrošināja *NCHZ* nepamatotu ekonomisku priekšrocību.

5.2.3. *Pasākuma selektivitāte*

(91) Lēmums *NCHZ* piemērot likumu, tādējādi garantējot tā darbības turpināšanu, ir individuāls pasākums, ko valdība pieņēmusi īpaši attiecībā uz *NCHZ*, un tāpēc pēc definīcijas ir selektīvs.

(92) Slovākijas iestādes apgalvo, ka likums bija vispārējs pasākums, ko piemēro visiem uzņēmumiem, kas atbilst tajā noteiktajiem kritērijiem. Neņemot vērā to, ka attiecīgais pasākums ir nevis pats likums, bet gan tā piemērošana *NCHZ* saskaņā ar valdības lēmumu, Komisija norāda, ka saskaņā ar ES tiesu iedibināto judikatūru fakts, ka likums bija vispārējs pasākums, neizslēdz iespēju, ka tas piešķir konkrētai vienībai selektīvu priekšrocību.

(93) Pirmkārt, kaut gan likums bija vispārējs likumdošanas pasākums, lietas apstākļi vedina domāt, ka tas faktiski bija mērķēts īpaši uz *NCHZ* (dažos laikrakstu rakstos likums pat tika saukts par "*lex NCHZ*"). Likums tika pieņemts vienu mēnesi pēc tam, kad tika paziņots uzņēmuma bankrots, un *NCHZ* bija vienīgais uzņēmums, kam likums tika piemērots.

([12]) 2012. gada 5. jūnija spriedums, Komisija pret *EDF*, C-124/10, ECLI:EU:C:2012:318, 83.–85. un 105. punkts; 2002. gada 16. maija spriedums, Francija pret Komisiju, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, 71. un 72. punkts; 1998. gada 30. aprīļa spriedums, *City Flyer Express Ltd* pret Komisiju, T-16/96, ECLI:EU:T:1998:78, 76. punkts.

(94) Otrkārt, lai likumu piemērotu konkrētam uzņēmumam, bija nepieciešams valdības lēmums, ar kuru uzņēmums tiek atzīts par stratēģisku uzņēmumu, jo likums automātiski nebija piemērojams katram uzņēmumam, kurš atbilda likuma 1. panta 2. punktā noteiktajiem nosacījumiem. Turklāt, ņemot vērā šo nosacījumu vispārīgo formulējumu, valdībai bija nozīmīga rīcības brīvība attiecībā uz to, kurus uzņēmumus tā uzskatīja par stratēģiskiem uzņēmumiem ([13]).

(95) Tāpēc Komisija uzskata, ka pasākums, kas pieļauj valstij nesamaksāto *NCHZ* parādu uzkrāšanos, ir selektīvs pasākums LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

5.2.4. *Konkurences kropļojumi un ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm*

(96) *NCHZ* darbības turpināšana, pamatojoties uz likuma piemērošanu, samazināja izmaksas, kas pretējā gadījumā būtu radušās *NCHZ*. *NCHZ* darbība neradīja pietiekamus ienākumus, lai segtu visas tās pamatdarbības izmaksas, tostarp sociālā nodrošinājuma iemaksas un citas valstij maksājamas summas, kuras radās bankrota procedūras laikā. Neraugoties uz nespēju segt visas savas saistības, it īpaši saistības pret valsti (kuras netika samaksātas 13 mēnešus, kamēr likums bija spēkā), *NCHZ* turpināja darbību tirgū, piedāvājot savus produktus, konkurējot ar citiem Eiropas ķīmisko produktu ražotājiem.

(97) Turklāt, kā aprakstīts iepriekš, likuma piemērošana nodrošināja *NCHZ* ekonomiskas priekšrocības, kādu nebija citiem uzņēmumiem līdzīgā situācijā. Jo īpaši tas, iespējams, būtiski samazināja risku zaudēt klientus un piegādātājus bankrota procedūras laikā. Fakts, ka uzņēmumam saskaņā ar likumu bija pienākums turpināt darbību, iedrošināja *NCHZ* uzņēmējdarbības partnerus saglabāt savas attiecības ar uzņēmumu. *NCHZ* klientiem piegādes drošība, kas ir īpaši svarīga ķīmijas rūpniecībā, tika nodrošināta ar uzņēmuma uzņēmējdarbības turpināšanu saskaņā ar likumu. Ja likums nebūtu ticis piemērots, *NCHZ* klienti aiz bailēm, ka uzņēmuma darbība pēkšņi tiks pārtraukta saistībā ar bankrotējošā uzņēmuma finanšu un ekonomiskās situācijas pasliktināšanos, iespējams, būtu meklējuši alternatīvus piegādes avotus.

(98) Viena uzņēmuma izmaksu samazināšana ir darbības atbalsts un tādējādi kropļo konkurenci, jo *NCHZ* konkurentiem bija jāsedz šīs izmaksas vai jāuzņemas maksātnespējas sekas. Turklāt pasākumi varēja kropļot konkurenci, mākslīgi saglabājot *NCHZ* kalcija karbīda tirgū un citos tā darbības tirgos.

(99) Tā kā ES ir tikai ierobežots skaits kalcija karbīda ražotāju un produkti tiek tirgoti visā Eiropā, minētais pasākums arī nepārprotami ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.

5.2.5. *Secinājums par valsts atbalsta esību*

(100) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka *NCHZ* atzīšana par stratēģisku uzņēmumu saskaņā ar likumu bija selektīva priekšrocība par labu šim uzņēmumam, bija piedēvējama valstij un ietvēra valsts līdzekļu izlietojumu, lai radītu konkurences kropļojumus tirgū, kas atvērts tirdzniecībai starp dalībvalstīm. Pasākums tādējādi ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

(101) Atbalsta summa atbilst tām nesamaksātajām saistībām pret valsti un valsts struktūrām, kuras uzkrātas periodā, kad likums tika piemērots *NCHZ*. Pamatojoties uz Slovākijas sniegto informāciju, nesamaksātais parāds perioda sākumā bija EUR 735 817,44 ([14]). Kad likums zaudēja spēku, nesamaksātās saistības bija EUR 5 519 241,54 ([15]). Tāpēc atbalsta summa ir EUR 4 783 424,10.

([13]) Saistībā ar šo sk. jo īpaši spriedumu lietā T-152/99 *Hijos de Andrés Molina, SA (HAMSA)* pret Komisiju, ECLI:EU:T:2002:188, 157. punktu.

([14]) Šī summa atbilst nesamaksātajiem parādiem, kas bija maksājami valsts kreditoriem 2009. gada 31. decembrī. Slovākijas iestādes apgalvo, ka nav precīzas informācijas par summām konkrētā datumā, kad *NCHZ* tika atzīts par stratēģisku uzņēmumu. Tāpēc skaitlis ir visprecīzākā pieejamā aplēse (un diezgan piesardzīga aplēse) par nesamaksāto saistību summu likuma piemērošanas perioda sākumā.

([15]) Šī summa atbilst nesamaksātajiem parādiem, kas bija maksājami valsts kreditoriem 2010. gada 31. decembrī. Slovākijas iestādes apgalvo, ka nav precīzas informācijas par summām konkrētā datumā, kad *NCHZ* pārstāja būt par stratēģisku uzņēmumu saskaņā ar likumu. Tāpēc skaitlis ir visprecīzākā pieejamā aplēse (un diezgan piesardzīga aplēse) par nesamaksāto saistību summu likuma piemērošanas perioda beigās.

5.3. **Darbības turpināšana saskaņā ar Kreditoru komitejas lēmumu**

(102) Pēc tam, kad likums zaudēja spēku, administratoram juridiski vairs nebija pienākuma turpināt uzņēmuma darbību. Viņš informēja kreditorus (gan nodrošinātos, gan nenodrošinātos), ka *NCHZ* zaudējumi bija nepārtraukti palielinājušies kopš bankrota paziņošanas un ka uzņēmuma darbības izmaksas bija lielākas nekā ienākumi no tā darbības. Neraugoties uz informāciju par uzņēmuma slikto stāvokli, visi kreditori un Kreditoru komiteja un nodrošinātie kreditori 2011. gada janvārī vienojās, ka *NCHZ* būtu jāturpina darbība. Šo lēmumu pēc tam apstiprināja bankrota tiesa saskaņā ar Slovākijas likumu par bankrotu, un tas kļuva saistošs administratoram.

5.3.1. *Piedēvējamība un ekonomiska priekšrocība*

(103) *NCHZ* darbības turpināšana pēc tam, kad likums bija zaudējis spēku, bija balstīta uz lēmumu, ko pieņēma Kreditoru komiteja (nenodrošināto kreditoru pārstāvniecības struktūra), kuras locekļi bija galvenokārt privāti uzņēmumi. Oficiālās izmeklēšanas procedūra atklāja, ka saskaņā ar Slovākijas likumu par bankrotu nevienam no Kreditoru komitejas locekļiem vai nodrošinātajiem kreditoriem nebija veto tiesību. Faktiski balsošana šajās struktūrās notika pēc vairākuma principa. Tāpēc neviena no valsts iestādēm nebūtu varējusi īstenot savas intereses un apturēt turpmāku parādu uzkrāšanos.

(104) Tāpēc var secināt, ka *NCHZ* darbības turpināšana bija balstīta uz lēmumu, ko noteica privātie kreditori, jo valsts kreditoriem nebija veto tiesību, lai pārtrauktu *NCHZ* darbības turpināšanu. Tāpēc lēmumu turpināt *NCHZ* darbību pēc tam, kad likums zaudēja spēku, nevar uzskatīt par piedēvējamu valstij.

(105) Tas arī parāda, ka dažādu valsts kreditoru lēmums aktīvi atbalstīt *NCHZ* darbības turpināšanu otrajā periodā tika pieņemts tajā pašā laikā un tajos pašos apstākļos (*pari passu*) kā lēmumi, ko pieņēma salīdzināmi privātie kreditori, un tas nozīmē, ka valsts kreditori rīkojās saskaņā ar tirgus ekonomikas kreditoru principu.

(106) Turklāt pilnīguma labad Komisija pārbaudīja administratora sagatavoto ekonomisko analīzi, kas bija pieejama kreditoriem un tiesai attiecīgajā brīdī. Analīzē konstatēti vairāki iespējami scenāriji un salīdzinātas izmaksas un ienākumi, vērtējot no *NCHZ* kreditoru viedokļa. Jo īpaši analīzē norādīts, ka *NCHZ* darbības pārtraukšana radītu nozīmīgas izmaksas, kas pārsniegtu EUR 48 miljonus. Lielākā daļa izmaksu bija saistītas ar ķīmisko produktu ražotņu slēgšanu un vides sakopšanu (aptuveni EUR 37,3 miljoni) un personāla izmaksām (EUR 10,5 miljoni, ja visas juridiskās saistības tiktu segtas). Vienlaikus no atsevišķu aktīvu pārdošanas gaidāmie ienākumi bija robežās EUR 47–52 miljoni (neņemot vērā papildu izmaksas, ko rada iekārtu demontāža un aizvākšana).

(107) Tā kā nesamaksātajām (valsts un privātajām) saistībām, kas radās no darbības bankrota procedūras laikā (EUR 16 miljoni tajā laikā), bija preferenciāls statuss, netiktu segtas nevienas no prasībām, kas radās pirms bankrota. Tomēr analīzē iekļauts viedoklis, ka tāda uzņēmuma pārdošana, kura darbība tiek turpināta, iespējams, nestu lielākus ienākumus, jo dažas tehnoloģiskās iekārtas tiktu neatgriezeniski sabojātas, ja darbība tiktu pārtraukta. Analīzē arī konstatēts, ka, neraugoties uz to, ka pirmais konkurss nenotika, bija daži ieinteresēti pircēji. Kopumā analīzē secināts, ka kreditoru interesēs bija turpināt *NCHZ* darbību un pārdot uzņēmējdarbību kā uzņēmumu, kura darbība turpinās.

(108) Administratora sagatavotajai ekonomiskajai analīzei tika pievienota arī *NCHZ* vadības sagatavota analīze. Tajā analīzē iekļauts viedoklis, ka uzņēmuma aktīvu gaidāmā reālā vērtība gadījumā, ja darbība tiktu pārtraukta, sasniegtu tikai EUR 15,5 miljonus, vēl vairāk mazinot *NCHZ* darbības pārtraukšanas pievilcību kreditoru acīs. Turklāt pētījumā apgalvots, ka uzņēmumu varētu veiksmīgi pārdot, ja tiktu apstiprināti noteikti restrukturizācijas pasākumi; tā kā likuma dēļ personāla atlaišana bija diezgan apgrūtināta, *NCHZ* veica personāla samazināšanu tikai pēc tam, kad likums zaudēja spēku otrā perioda sākumā. Kopumā pētījumā arī konstatēts, ka kreditoriem būtu visizdevīgāk, ja *NCHZ* pārdotu kā uzņēmumu, kurš darbojas.

(109) Priekšlikumu attiecībā uz darbības turpināšanu, kas bija balstīts uz šiem dokumentiem, pēc tam pieņēma visi kreditori, gan valsts, gan privātie. Komisija norāda, ka vismaz dažiem privātajiem kreditoriem maksājamie parādi arī palielinājās bankrota perioda laikā, beigās sasniedzot EUR 11,5 miljonus.

(110) Turklāt padziļināta izmeklēšana parādīja, ka tikai divi no četriem valsts kreditoriem, kas bija pārstāvēti kreditoru struktūrās (Valsts īpašuma fonds, Vides fonds, Slovākijas Garantiju un attīstības banka un *Nováky* pilsēta), bija tieši apdraudēti, ka *NCHZ* darbības turpināšanas laikā *NCHZ* parādi šiem kreditoriem varētu turpināt uzkrāties. Šie kreditori bija Vides fonds, kura papildu prasības otrajā periodā bija tikai EUR [100–500] tūkstoši, un *Nováky* pilsēta, kuras papildu nesamaksātās prasības otrajā periodā sasniedza EUR [300–800] tūkstošus. Galvenie valsts kreditori, pret kuriem parādsaistības pieauga bankrota procedūras laikā, jo īpaši valsts veselības apdrošināšanas un sociālā nodrošinājuma uzņēmumi, nebija pārstāvēti nevienā no kreditoru struktūrām, kas lēma par *NCHZ* darbības turpināšanu. Tāpēc tiem nebija iespējas tieši ietekmēt lēmumu pieņemšanu, un tādējādi tie nevarēja novērst *NCHZ* darbības turpināšanu. Šie valsts kreditori darīja visu, ko varēja, lai atgūtu parādus, reģistrējot savas prasības pie bankrota administratora un izmantojot visus piedziņas mehānismus, kas bija pieejami saskaņā ar Likumu par bankrotu.

(111) Ņemot vērā iepriekšminēto, Komisija uzskata, ka dažādo valsts struktūru rīcība bija atbilstoša privāto kreditoru pārbaudei.

(112) Tāpēc Komisija secina, ka *NCHZ* neguva labumu no tās priekšrocības salīdzinājumā ar saviem konkurentiem, kuru tas nebūtu ieguvis parastos tirgus apstākļos otrajā periodā, kad likums vairs nebija piemērojams un *NCHZ* turpināja savu darbību, pamatojoties uz Kreditoru komitejas lēmumu.

5.3.2. *Secinājums par valsts atbalsta esību*

(113) Tā kā vismaz divi no kumulatīvajiem valsts atbalsta noteikšanas nosacījumiem (piedēvējamība valstij un ekonomiskās priekšrocības esība) nav izpildīti, Komisija secina, ka *NCHZ* darbības turpināšana saskaņā ar Kreditoru komitejas lēmumu nav valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

5.4. **Nelikumīgs atbalsts**

(114) Komisija norāda, ka, tā kā likuma piemērošana *NCHZ* ir valsts atbalsts, tas tika piešķirts, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punkta noteikumu par paziņošanu un atturēšanos no rīcības. Tādējādi Komisija norāda, ka *NCHZ* piešķirtais atbalsts ir nelikumīgs valsts atbalsts.

5.5. **Pasākumu saderība ar iekšējo tirgu**

(115) Ja iepriekš konstatētais pasākums ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, tā saderība jāvērtē, ņemot vērā minētā panta 2. un 3. punktā paredzētos izņēmumus.

(116) Saskaņā ar Tiesas judikatūru dalībvalsts norāda saderības iespējamo pamatojumu un parāda, ka šādas saderības nosacījumi ir izpildīti ([16]). Slovākijas iestādes uzskata, ka pasākumi nav valsts atbalsts, un nav norādījusi nekādu iespējamu pamatojumu saderības novērtēšanai.

(117) Komisija tomēr ir novērtējusi, vai kāds no pamatojumiem, kas paredzēti LESD, būtu piemērojami vērtējamiem pasākumiem *prima facie*.

(118) Tā kā uz *NCHZ* attiecās bankrota procedūra laikā, kad pasākumi tika piešķirti, tas nepārprotami bija grūtībās nonācis uzņēmums Kopienas pamatnostādņu par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (turpmāk "Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes") ([17]) nozīmē.

(119) Tāpēc jebkurš novērtējums par valsts atbalsta saderību ar iekšējo tirgu principā būtu jāveic, pamatojoties minētajās pamatnostādnēs noteiktajiem kritērijiem.

(120) Komisija norāda, ka Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 3.1. punktā paredzētie glābšanas atbalsta nosacījumi, šķiet, nav izpildīti; jo īpaši pasākumi nav likviditātes atbalsts aizdevuma garantiju vai aizdevumu veidā, un tos nepapildināja Slovākijas saistības paziņot Komisijai pārstrukturēšanas plānu vai likvidācijas plānu un tamlīdzīgi.

([16]) Spriedums lietā C-364/90 Itālija pret Komisiju, ECLI:EU:C:1993:157, 20. punkts.
([17]) OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.

(121) Saistībā ar pārstrukturēšanas atbalstu, kā noteikts Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 3.2. punktā, Komisija norāda, ka Slovākija nepaziņoja nevienu no iepriekšminētajiem pasākumiem kā pārstrukturēšanas atbalstu un ka tā nav parādījusi, ka pastāv kāds no nepieciešamajiem elementiem, kas ļautu šos pasākumus par tādu uzskatīt (pārstrukturēšanas plāns, pašu ieguldījums, kompensācijas pasākumi un tamlīdzīgi elementi).

(122) Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 34. punktā noteikta prasība, ka atbalsta piešķiršana ir atkarīga no pārstrukturēšanas plāna īstenošanas, kam jābūt Komisijas apstiprinātam visos individuālā atbalsta gadījumos. Šajā gadījumā atbalsts tika piešķirts bez ticama pārstrukturēšanas plāna, kas atbilstu Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu nosacījumiem. Šis apstāklis vien ir pietiekams, lai izslēgtu pasākumu saderību ar iekšējo tirgu.

(123) Turklāt Komisija norāda, ka Slovākija nav pievērsusi Komisijas uzmanību jebkādiem faktiem, kas nodrošinātu atbilstību prasībām, kuras nepieciešamas, lai pārstrukturēšanas atbalstu atzītu par saderīgu: *NCHZ* ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana, pieņemami pašu ieguldījuma līmeņi, atbilstīgi kompensējoši pasākumi un tamlīdzīgas prasības.

(124) Komisija secina, ka iepriekš norādītais pasākums nav saderīgs, pamatojoties uz Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm, un tādējādi ir valsts atbalsts, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

5.6. **Atbalsta atgūšana**

(125) Saskaņā ar Līgumu un Tiesas iedibināto judikatūru Komisijai parasti būtu jālemj, ka attiecīgajai dalībvalstij jāatceļ nelikumīgi piešķirtais atbalsts, ja ir konstatēts, ka šāds atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu ([18]). Tiesa arī vienmēr ir atzinusi, ka dalībvalsts pienākums atcelt atbalstu, kas atzīts par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, ir paredzēts, lai atjaunotu iepriekšējo situāciju ([19]).

(126) Šajā kontekstā Tiesa ir nolēmusi, ka šis mērķis ir sasniegts, kad saņēmējs ir atmaksājis summas, kas tam piešķirtas, sniedzot nelikumīgu atbalstu, un tādējādi zaudē priekšrocību, kas tam bija tirgū salīdzinājumā ar tā konkurentiem, un situācija pirms atbalsta maksājuma ir atjaunota ([20]).

(127) Saskaņā ar judikatūru Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 ([21]) 14. panta 1. punkts paredz, ka "kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja (..)".

(128) Tādējādi, tā kā neviens no minētajiem pasākumiem netika paziņots Komisijai, pārkāpjot Līguma 108. pantu, bet tie ir uzskatāmi par nelikumīgu un nesaderīgu atbalstu, piešķirtās summas ir jāatgūst, lai atjaunotu tirgus situāciju, kāda tā bija pirms to piešķiršanas. Atgūšanai būtu jāaptver laiks no brīža, kad priekšrocība atbalsta saņēmējam uzkrājās, t. i., kad atbalsts tika nodots saņēmēja rīcībā, līdz faktiskai atgūšanai, un atgūstamajām summām būtu jāpiemēro procenti līdz faktiskajai atgūšanai. Atgūšanā ņems vērā tās nesamaksāto parādu summas, kuras ir valsts atbalsts un par kurām ir pierādījumi, ka tās ir jau atmaksātas no *NCHZ* aktīvu pārdošanas ienākumiem.

(129) Ņemot vērā *NCHZ* uzņēmējdarbības pārdošanu *Via Chem Slovakia* un *Fortischem*, Komisija pārbaudīs iespējamo ekonomisko pēctecību starp šiem uzņēmumiem, lai analizētu, vai atbalsta atgūšana būtu attiecināma uz tiem.

5.7. ***NCHZ* ekonomiskā pēctecība, pamatojoties uz uzņēmējdarbības pārdošanu**

(130) Kā norādīts, ja Komisija pieņem negatīvu lēmumu par uzņēmumam piešķirta nesaderīga atbalsta atgūšanu LESD 107. un 108. panta kontekstā, attiecīgajai dalībvalstij jāatgūst nesaderīgais atbalsts. Atgūšanas pienākumu var attiecināt uz jaunu sabiedrību, kurai attiecīgā sabiedrība ir nodevusi vai pārdevusi daļu no saviem aktīviem, ja šāda nodošana vai pārdošana ļauj starp abām sabiedrībām konstatēt ekonomisko pēctecību ([22]).

([18]) Sk. spriedumu lietā C-70/72 Komisija pret Vāciju, ECLI:EU:C:1973:87, 13. punkts.
([19]) Sk. spriedumu apvienotajās lietās C-278/92, C-279/92 un C-280/92 Spānija pret Komisiju, ECLI:EU:C:1994:325, 75. punkts.
([20]) Sk. spriedumu lietā C-75/97 Beļģija pret Komisiju, ECLI:EU:C:1999:311, 64. un 65. punkts.
([21]) Padomes 1999. gada 22. marta Regula (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.).
([22]) Vispārējās tiesas 2012. gada 28. marta spriedums, *Ryanair Ltd* pret Eiropas Komisiju, lieta T-123/09, 155. punkts.

(131) Attiecībā uz darījuma mērķi Komisija norāda, ka, lai gan tās rīcībā nav tiešu pierādījumu, ka darījuma mērķis bija izvairīties no iespējamā atgūšanas lēmuma ietekmes, tomēr Slovākijas iestādēm bija skaidrs, ka Komisija veica sākotnējo izmeklēšanu saistībā ar sūdzību pret *NCHZ* kopš 2011. gada 17. oktobra (sk. 2. apsvērumu) un ka bija prasība par karteļa naudas soda maksājumu EUR 19,6 miljonu apmērā, kas tika noteikts *NCHZ* ar 2009. gada 22. jūlija lēmumu (sk. 12. apsvērumu).

(132) Saskaņā ar Tiesas lēmumu lietā "Itālija un *SIM 2* pret Komisiju" ([23]), uz ko Komisija balstīja savus lēmumus par uzņēmumiem *Olympic Airlines*, *Alitalia* un *SERNAM* ([24]), ekonomiskās pēctecības novērtējums starp atbalsta saņēmēju un uzņēmumu, kuram tika nodoti atbalsta saņēmēja aktīvi, tika veikts, pamatojoties uz rādītāju kopumu. Var ņemt vērā šādus faktorus: pārdošanas cenas atbilstība vai neatbilstība tirgus cenai, pārdoto aktīvu apjoms (aktīvi un saistības, darbaspēka saglabāšana, aktīvi kopumā), pircēja(-u) identitāte, pārdošanas brīdis (pēc sākotnējā novērtējuma sākšanas, oficiālās izmeklēšanas procedūras vai galīgā lēmuma) un darījuma ekonomiskā loģika. Šo rādītāju kopumu Tiesa apstiprināja savā 2012. gada 28. marta lēmumā lietā "*Ryanair* pret Komisiju", kas apstiprināja *Alitalia* lēmumu ([25]).

(133) Ņemot vērā *NCHZ* uzņēmējdarbības pārdošanu *Via Chem Slovakia* un pēc tam *Fortischem*, Komisija, pamatojoties uz iepriekš minētajiem kritērijiem, tādējādi analizēs, vai starp *NCHZ* un uzņēmējdarbību, ko galu galā iegādājās un pašlaik nodrošina *Fortischem*, ir ekonomiskā pēctecība.

(134) Komisija uzskata, ka nav atbilstīgi atsevišķi analizēt divu tādu darījumu ekonomisko pēctecību, kuru rezultātā *Fortischem* iegādājās *NCHZ* uzņēmējdarbību, t. i., vispirms pārdošana *Via Chem Slovakia* un pēc tam pārdošana *Fortischem*. *Via Chem Slovakia* pārdeva uzņēmējdarbību *Fortischem* otrajā darījumā 2012. gada 1. augustā, t. i., tikai vienu dienu pēc pirmā darījuma beigām. Tāpēc *Via Chem Slovakia* nekad faktiski nav vadījusi iegādāto *NCHZ* uzņēmējdarbību un nodrošinājusi uzņēmuma darbību.

(135) Komisija atzīst, ka šo abu darījumu apjoms nav gluži vienāds, jo *Via Chem Slovakia* saglabāja dažu nekustamo aktīvu (ēkas un zeme) īpašumtiesības. Tomēr no sniegtās informācijas ir acīm redzams, ka visas *NCHZ* saimnieciskās darbības, ko iegādājās *Via Chem Slovakia*, tika nekavējoties nodotas *Fortischem*. *Fortischem* pārņēma no *Via Chem Slovakia* visus aktīvus un tiesības saistībā ar ķīmisko produktu ražošanu (ražošanas mašīnas un iekārtas, līgumus u. c.), izņemot vienīgi nekustamos aktīvus, kā arī saistības attiecībā uz ķīmisko produktu ražošanu (tostarp visus darba līgumus). Nekustamie aktīvi, kas netika pārdoti *Fortischem*, bet bija nepieciešami *NCHZ* saimnieciskās darbības turpināšanai, bija pieejami *Fortischem* uz nomas līguma pamata. Tāpēc Komisija tieši analizēs, vai starp *NCHZ* un tā uzņēmējdarbību, ko iegādājās *Fortischem*, ir ekonomiskā pēctecība. Šo abu darījumu īpašās iezīmes tiks ņemtas vērā, ciktāl tās ir būtiskas šim novērtējumam.

5.7.1. *Pārdošanas cena*

(136) Komisija savā lēmumā par oficiālās izmeklēšanas procedūras sākšanu izteica bažas par to, vai cena EUR 2,2 miljonu apmērā, ko *Via Chem Slovakia* –uzvarējušais pretendents – samaksāja par uzņēmuma aktīviem, atbilda tirgus cenai.

(137) Konkurss bija ar nosacījumiem, kas, iespējams, samazināja aktīvu vērtību. Saskaņā ar konkursa nosacījumiem potenciālie pretendenti varēja izvēlēties, vai izteikt savu piedāvājumu, pārņemot īpašumtiesību saņēmēja saistības vai tās nepārņemot (sīkāku informāciju sk. 17. un 18. apsvērumā).

(138) Konkursa noteikumi paredzēja, ka tad, ja augstākās cenas piedāvājumu izteica pretendents, kurš izvēlējās nepārņemt saistības, augstākās cenas piedāvājuma izteicējam, kurš uzņēmās šīs saistības, bija iespēja tikt pielīdzinātam augstākās cenas piedāvājumam. Komisija uzskata, ka šī iespēja vienam pretendentam paaugstināt savu piedāvājumu pēc tam, kad visi piedāvājumi ir iesniegti, iespējams, atturēja potenciālos dalībniekus un/vai tam bija negatīva ietekme uz iesniegtajiem piedāvājumiem.

([23]) Tiesas 2003. gada 8. maija spriedums, Itālijas Republika un *SIM 2 Multimedia SpA* pret Eiropas Kopienu KomisijU, apvienotās lietas C-328/99 un C-399/00.

([24]) Komisijas 2008. gada 17. septembra lēmums, valsts atbalsts N 321/08, N 322/08 un N 323/08 – Grieķija – *Vente de certains actifs d'Olympic Airlines/Olympic Airways Services*; Komisijas 2008. gada 12. novembra lēmums, valsts atbalsts N 510/08 – Itālija – *Alitalia* aktīvu pārdošana; Komisijas 2012. gada 4. aprīļa lēmums SA.34547 – Francija – *Reprise des actifs du groupe SERNAM dans le cadre de son redressement judiciaire*.

([25]) Vispārējās tiesas 2012. gada 28. marta spriedums lietā T-123/09 *Ryanair Ltd* pret Eiropas Komisiju.

(139) Faktiski viens no elementiem, kas nodrošina, ka konkursā tiek sasniegta augstākā cena, ir nenoteiktība attiecībā uz cenām, ko piedāvā citi pretendenti. Ja pretendents, kas iesniedz piedāvājumu, pārņemot saistības, zina, ka viņa piedāvājumam ir jābūt augstākās cenas piedāvājumam tikai starp piedāvājumiem, kas izteikti, pārņemot saistības, un ka viņam būs iespēja pielīdzināt savu piedāvājumu tā pretendenta piedāvājumam, kurš izteicis augstākās cenas piedāvājumu, nepārņemot saistības, viņš var izteikt zemākas cenas piedāvājumu nekā tad, ja konkursa nosacījumos nebūtu nodrošināta iespēja pielīdzināt piedāvājumu.

(140) Turklāt šis nosacījums varētu atturēt pretendentus, kuri nevēlas izteikt piedāvājumu, pārņemot saistības, jo viņi zina, ka pat tad, ja viņu piedāvājums ir ar augstāko cenu, to var noraidīt, jo cits pircējs, kurš ir gatavs pārņemt saistības, var paaugstināt savu piedāvājumu. Ja tas notiek, pretendentam, kurš nepārņem saistības, netiek dota iespēja no jauna iesniegt piedāvājumu un piedāvāt augstāku pirkuma cenu.

(141) Ņemot vērā iepriekš minēto, konkursa nosacījumi, šķiet, dod priekšroku pretendentiem, kuri pārņem saistības, jo tad, ja divi pretendenti piedāvā vienu un to pašu cenu – viens, pārņemot saistības, bet otrs, nepārņemot saistības –, piedāvājumam, pārņemot saistības, tiek dota priekšroka salīdzinājumā ar otro piedāvājumu. Tā, šķiet, ir norāde, ka cena, ko varētu sasniegt tad, ja nebūtu jāpārņem saistības, varētu būt potenciāli augstāka nekā cena, ko piedāvāja uzvarējušais pretendents. Var saprātīgi pieņemt, ka pienākumam segt saistības ir finansiāla ietekme uz pircēju, ko pircējs ņem vērā, iesniedzot savu piedāvājumu. Nepārņemot saistības, tāda pircēja piedāvātā cena, tādējādi, iespējams, būtu augstāka.

(142) Slovākija apgalvo, ka pat pretendents, kas izsaka piedāvājumu, pārņemot saistības, nevarēja būt pārliecināts, ka nebūs cita pretendenta, kurš izsaka piedāvājumu, pārņemot saistības un piedāvājot potenciāli augstāku cenu. Tomēr tas nemaina faktu, ka uz pretendentiem, kas neuzņēmās saistības, tika attiecināts mazāk labvēlīgs režīms nekā uz pretendentiem, kas uzņēmās saistības, un ka potenciālie pretendenti, kas nevēlējās pārņemt saistības, varēja tādējādi tikt atturēti no piedalīšanās.

(143) Slovākija arī apgalvo, ka, ņemot vērā saistību kopsummu, kas pārsniedza EUR 11 miljonus, bija ļoti maz ticams, ka kāds pretendents iesniegs piedāvājumu, pārņemot šīs saistības. Tā apgalvo, ka, jo īpaši ņemot vērā pirmajā konkursā piedāvāto cenu, kas sasniedza tikai EUR 2 miljonus, neviens racionāli domājošs pretendents nebūtu konkursā uzņēmies saistības ar šādu finansiālu ietekmi. Saistības faktiski ietver ieguldījumus vismaz EUR 11 miljonu apmērā. Tomēr ieguldījums ir iezīmēts to pasākumu finansēšanai, kuri nodrošina atbilstību piemērojamiem vides noteikumiem, kas nepieciešama ķīmisko produktu ražošanas turpināšanai. Jebkuram pretendentam, kurš vēlētos turpināt ķīmisko produktu ražošanu, būtu jāveic šāds ieguldījums, un šī summa tādējādi jāņem vērā arī pretendentiem, kas nepārņem saistības. Lai gan divām pārējām saistībām (minēts 17. apsvērumā) bija potenciāla ietekme uz cenu, pircējam, kurš plānoja uzturēt vai pat paplašināt *NCHZ* darbību, šīs saistības nebūtu pārlieku apgrūtinošas, ņemot vērā priekšrocību, kas konkursā tika piešķirta pretendentiem, kas uzņēmās saistības. Tāpēc iespēja, ka tiek saņemts piedāvājums, pārņemot saistības, nevar tikt atmesta kā "ļoti maz ticama", un šī iespēja tāpēc varēja ietekmēt konkursā piedāvāto cenu.

(144) Lai arī galu galā netika saņemti piedāvājumi, pārņemot saistības, nosacījumi neļāva iekļaut augstāko iespējamo tādu pretendentu skaitu, kuri izsaka savus vislabākos piedāvājumus, konkurējot cits ar citu, kas ir priekšnoteikums, lai veiktu pārdošanu par augstāko iespējamo tirgus cenu.

(145) Turklāt pārdošana tika organizēta kā visa tāda uzņēmuma pārdošana, kurš turpina darbību, t. i., ar visiem aktīviem apvienotiem paketē, un neviens pretendents nevarēja nopirkt kādu aktīvu atsevišķi. Tas izslēdza iespēju maksimāli palielināt galīgo cenu, izsakot piedāvājumu par atsevišķām *NCHZ* darbības jomām (vienlaikus izvairoties no potenciālām grūtībām, kas rodas no iespējamas darbības pārtraukšanas, vai tās ierobežojot). Komisija norāda, ka Slovākijas iestāžu iesniegtie dokumenti norāda, ka bija potenciāli pretendenti, kas bija ieinteresēti iegādāties tikai dažas *NCHZ* uzņēmējdarbības daļas (piemēram, *bluO Epsilon Limited* bija ieinteresēts iegādāties tikai karbīda ražošanas iekārtas). Tāpēc nav iespējams izslēgt iespēju, ka, pārdodot atsevišķas *NCHZ* uzņēmējdarbības jomas, būtu iegūta augstāka kopējā pārdošanas cena.

(146) Attiecībā uz *Via Chem Slovakia* veikto pārdošanas darījumu ar *Fortischem*, tas bija darījums starp divām privātpersonām, kad netika organizēts konkurss. Cena vienkārši tika noteikta sarunu procedūrā starp divām privātpersonām, nesniedzot citām personām iespēju piedāvāt augstāku cenu. Tāpēc šaubas par to, vai cena, ko maksāja *Via Chem Slovakia*, atbilda tirgus cenai, arī tiek attiecinātas uz cenu, ko maksāja *Fortischem*.

(147) Ņemot vērā iepriekš minēto, šķiet ticami, ka *NCHZ* aktīvi netika pārdoti tādā veidā, kas nodrošināja maksimālu ienākumu gūšanu par nodoto uzņēmējdarbību.

(148) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija secina, ka cena, ko *Via Chem Slovakia* maksāja par *NCHZ* uzņēmējdarbību, iespējams, nebija patiesa tirgus cena, jo konkursa nosacījumi, kā arī fakts, ka pretendentiem bija jāizsaka piedāvājums par visiem aktīviem, kas apvienoti paketē, ietekmēja cenu.

5.7.2. *Darījuma apmērs*

(149) Lai novērstu ekonomisko pēctecību, nodotās uzņēmējdarbības aktīviem un citiem elementiem jābūt tikai daļai no iepriekšējā uzņēmuma vai tā darbības. Jo lielāka ir sākotnējās uzņēmējdarbības daļa, kas tiek nodota jaunajai vienībai, jo lielāka iespēja, ka saimnieciskā darbība, kas saistīta ar šiem aktīviem, turpina gūt labumu no nesaderīga atbalsta.

(150) Lai gan Slovākija apgalvo, ka pārdošana bija darījums ar aktīviem, pārdošanas nosacījumi faktiski norāda, ka uzņēmums tika pārdots kā uzņēmums, kas darbojas. Kā norādīts iepriekš 19. apsvērumā, visi aktīvi un vismaz daļa nododamo saistību tika pārdota jaunajam īpašniekam.

(151) Slovākijas konkurences uzraudzības iestāde 2012. gada 19. jūlijā apstiprināja *NCHZ* pārdošanu *Via Chem Slovakia*. No šā lēmuma ir skaidrs, ka paziņotā apvienošanās un tādējādi arī pārdošana aptvēra visu *NCHZ* kā uzņēmumu, kas turpina darbību ([26]).

(152) *Fortischem* iegādātās uzņēmējdarbības darbības joma saglabājas tāda pati kā *NCHZ* iepriekšējā darbības joma. To pierāda pašā bankrota procedūras sākumā ([27]) veiktais *NCHZ* ražošanas programmas salīdzinājums ar pašreizējo ražošanas programmu, kas sniegta *Fortischem* interneta vietnē ([28]). Abos gadījumos galvenās *NCHZ* un *Fortischem* darbības jomas attiecīgi ir neorganiski (elektrolītiski) ķīmiski produkti, tostarp kalcija karbīds, organiski ķīmiski produkti, polimēri un PVH apstrādes produkti. Visus 14 šo ražošanas jomu galvenos produktus, kas veido 99 % no *NCHZ* ienākumiem 2008. GADĀ ([29]), ražo arī *Fortischem*. Ienākumi, ko rada minētie *Fortischem* pārdotie produkti, bija EUR 161,3 miljoni 2013. gadā ([30]). Šie ienākumi ir salīdzināmi ar *NCHZ* ienākumiem aptuveni EUR 150–160 miljonu apmērā bankrota procedūras laikā ([31]). Tāpēc gan nodotās uzņēmējdarbības ražošanas programma, gan tās ienākumi saglabājās tādi paši kā *NCHZ*. Vairāk nekā 95 % no *NCHZ* 1 412 darbiniekiem arī tika nodoti *Fortischem*. Darbinieki netika atlaisti un pēc tam atkal pieņemti darbā *Fortischem*, tā vietā darbinieku darba līgumi tika vienkārši nodoti *Fortischem*.

(153) Slovākija apgalvo, ka mazāk nekā 60 % no uzņēmējdarbības tika nodota, jo īpaši tāpēc, ka nebija ietverts nekustamais īpašums. Tomēr, kā skaidrots iepriekš (sk. 134. apsvērumu), *Fortischem* no *Via Chem Slovakia* nomā nekustamo īpašumu (zemi un ēkas), kas nepieciešams ķīmisko produktu ražošanai. Izņemot nekustamo īpašumu, *Fortischem* pārņēma visus pārējos *NCHZ* aktīvus, tiesības un saistības. Tādējādi *Fortischem* veic *NCHZ* uzņēmējdarbību un turpina to pašu produktu portfeli.

(154) Turklāt *Fortischem* arī saglabāja esošo *NCHZ* vadību. Piemēram, *NCHZ* izpilddirektors pirms uzņēmējdarbības nodošanas ir kļuvis par *Fortischem* valdes priekšsēdētāju.

(155) *NCHZ* uzņēmējdarbības iegādes laikā *Fortischem* arī publiski paziņoja presē, ka tas neplāno nekādas būtiskas pārmaiņas attiecībā uz personālu vai ražošanu un ka tas saglabās esošo vadību ([32]).

([26]) Sk. jo īpaši 25.–29. apsvērumu lēmumā par apvienošanās apstiprināšanu (Lēmums Nr. 2012/FH/3/1/032), pieejams http://www.antimon.gov.sk/2012fh31032/.
([27]) Sk. bankrota administratora 2009. gada 26. oktobra prezentāciju *Novácké chemické závody, a.s. – Prezentácia správcu*, 4.–5. slaids.
([28]) Sk. www.fortischem.sk.
([29]) Sk. 5. slaidu bankrota administratora 2009. gada 26. oktobra prezentācijā *Novácké chemické závody, a.s. – Prezentácia správcu*.
([30]) Sk. *Energochemica Group*, kuras lielākais uzņēmums ir *Fortischem*, gada pārskatu par 2013. gadu, pieejams http://www.energochemica.eu/data/files/Vyrocka_ECH_2013.pdf.
([31]) Sk., piemēram, ekonomisko analīzi, ko administrators sagatavoja 2010. gada decembrī, 3. lpp. (sk. 106. apsvērumu).
([32]) Sk., piemēram, 2012. gada 2. augusta rakstu *Novácku chemičku bude prevádzkovať spoločnosť Fortischem* (*NCHZ* vadīs *Fortischem*), kas publicēts *Webnoviny*; http://www.webnoviny.sk/ekonomika/novacku-chemicku-bude-prevadzkovat-s/526742-clanok.html.

(156) Tāpēc, kas attiecas uz darījuma apmēru, *Fortischem* faktiski pārņēma visu *NCHZ* saimniecisko darbību kopā ar visiem saistītajiem aktīviem, tiesībām un pienākumiem. Fakts, ka daļa aktīvu tiek izmantoti, pamatojoties uz nomas līgumu, nevis tiešām īpašuma tiesībām, nemaina faktu, ka *Fortischem* vienkārši turpina *NCHZ* saimniecisko darbību tādā pašā apmērā kā pirms darījuma.

(157) Turklāt abas ieinteresētās personas, kas iesniedza piezīmes, arī apgalvo, ka *Fortischem* turpina rīkoties tādā pašā veidā, kā to darīja *NCHZ*, piedāvājot to pašu produktu portfeli tajos pašos ģeogrāfiskajos tirgos, un ka vienīgā redzamā pārmaiņa ir nosaukuma maiņa.

(158) Tāpēc *Fortischem* turpina *NCHZ* uzņēmējdarbību bez jebkādām būtiskām pārmaiņām tirdzniecības, personāla vai ražošanas politikā.

5.7.3. *Īpašnieku identitāte*

(159) Ja iegādātājai uzņēmējsabiedrībai un uzņēmējsabiedrībai, kura veic pārdošanu, ir vieni un tie paši īpašnieki, tā būtu nepārprotama norāde uz ekonomisko pēctecību.

(160) Šajā gadījumā Komisija nevarēja iegūt pierādījumus, kas apstiprinātu sūdzības iesniedzēja apgalvojumus, ka starp sākotnējiem un jaunajiem galīgajiem *NCHZ* uzņēmējdarbības īpašniekiem ir saikne. Lai gan tiešie īpašnieki ir atšķirīgi, tomēr no neatkarīgiem un ticamiem avotiem nav iespējams pārbaudīt to, kas ir galīgais īpašnieks dažiem Kiprā reģistrētām tiešiem vai netiešiem mātesuzņēmumiem.

(161) Tomēr Slovākijas iestādes iesniedza ar zvērestu apliecinātas *Energochemica – Fortischem* pašreizējā mātesuzņēmuma – rakstiskas deklarācijas, kurās paziņots, ka *Fortischem* īpašnieki nekādā veidā nav saistīti ar iepriekšējiem *NCHZ* īpašniekiem.

(162) Ņemot vērā, ka nav pierādījumu par pretējo, Komisija pieņem, ka nav saiknes starp sākotnējiem un jaunajiem tās *NCHZ* uzņēmējdarbības īpašniekiem, kura tika nodota *Fortischem*.

5.7.4. *Pārdošanas laiks*

(163) Pārdošana notika pēc tam, kad Komisija bija sākusi sūdzības sākotnējo izmeklēšanu un nosūtījusi sūdzību valstij piezīmju sniegšanai. Tāpēc vismaz Slovākijas valsts bija informēta, ka pastāv iespēja, ka attiecīgie pasākumi var būt nelikumīgs un nesaderīgs atbalsts, kas var būt jāatmaksā.

5.7.5. *Darījuma ekonomiskā loģika*

(164) Ekonomiskās loģikas kritērija mērķis ir pārbaudīt, vai aktīvu iegādātājs tos izmanto tādā pašā veidā kā pārdevējs vai gluži pretēji iegādātājs iesaista aktīvus savā tirdzniecības stratēģijā un tādējādi īsteno sinerģijas, attaisnojot savu interesi par aktīvu iegādi.

(165) Iegādē, ko veica *Fortischem*, bija iesaistīta visa *NCHZ* ķīmiskās uzņēmējdarbības vienība, t. i., galvenā *NCHZ* uzņēmējdarbības daļa kā uzņēmums, kas darbojas, kopā ar vairāk nekā 95 % darbinieku un saistītajām tiesībām un pienākumiem. Kā parādīts iepriekš, *Fortischem* ražošanas portfelis un darbības joma ir tāda pati kā *NCHZ*.

(166) *Fortischem* arī publiski paziņoja presē, ka tas neplānoja nekādas būtiskas pārmaiņas *NCHZ* uzņēmējdarbības veidā un apmērā ([33]). Kaut arī *Fortischem* veido daļu no lielākas uzņēmumu grupas – *Energochemica* grupas –, nešķiet, ka tam ir būtiska sinerģija ar citiem grupas uzņēmumiem. Kaut arī daži no tiem arī darbojas ķīmijas rūpniecībā, to darbības joma ir atšķirīga (gaismas stabilizatori, fenolsveķi, mazgāšanas līdzekļi u. c.), un tāpēc nešķiet, ka ir jebkāda būtiska saikne ar *Fortischem* darbību.

(167) Tāpēc nebija pārmaiņas tirdzniecības stratēģijā, un *Fortischem* vienkārši izmanto aktīvus tādā pašā veidā kā pārdevējs.

([33]) Sk. 31. zemsvītras piezīmi.

5.7.6. *Secinājums par ekonomisko pēctecību starp* NCHZ *un saimniecisko darbību, ko iegādājās un nodrošina* Fortischem

(168) Kopumā šķiet, ka vienīgās pārmaiņas attiecas uz uzņēmuma nosaukumu un juridisko personu, kam tas pieder. Konkursa noteikumu 1.2. punktā noteikts, ka paredzēts *NCHZ* pārdot kā vienotu kopumu, kā kustamo un nekustamo aktīvu paketi kopā ar personālu. Saskaņā ar 3.1. punktu pārdošanas nolīgumā, kas 2012. gada 16. janvārī noslēgts starp *Via Chem Slovakia* un *NCHZ*, "uzņēmums, kurš darbojas un kuru nodod saskaņā ar šo līgumu, ietver visus nekustamos aktīvus, kustamos aktīvus, citas tiesības un īpašuma vērtības, kas: i) tiek izmantotas uzņēmuma, kas darbojas, darbībā vai, ņemot vērā to būtību, ir paredzētas izmantošanai šādam mērķim un ii) sākot ar noteikto datumu, pieder pārdevējam". Turklāt iegādātājs turpina *NCHZ* ražošanas portfeli un tirdzniecības politiku. Visbeidzot, cena, kas tika samaksāta par *NCHZ* uzņēmējdarbību, iespējams, nav tirgus cena.

(169) Tāpēc Komisija secina, ka starp *NCHZ* un *Fortischem* ir ekonomiskā pēctecība.

(170) Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka priekšrocība, ko Slovākija piešķīra *NCHZ*, ir nelikumīgs un nesaderīgs valsts atbalsts un ka šā nesaderīgā *NCHZ* piešķirtā valsts atbalsta atgūšana ir jāattiecina arī uz jauno uzņēmējdarbības īpašnieku. Turpinot savu darbību tirgū, *Fortischem* turpina gūt labumu no valsts atbalsta, kas tika saņemts *NCHZ* saimnieciskajai darbībai, un turpina kropļot tirgu.

6. **SECINĀJUMS**

(171) Komisija secina, ka Slovākijas valdības lēmums atzīt *NCHZ* par stratēģisku uzņēmumu saskaņā ar likumu, tādējādi pasargājot to no Likuma par bankrotu piemērošanas parastajā kārtībā, ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē.

(172) Komisija arī uzskata, ka šāds atbalsts tika piešķirts nelikumīgi, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktā paredzēto noteikumu par paziņošanu un atturēšanos no rīcības.

(173) Visbeidzot, Komisija secina, ka šāds atbalsts ir nesaderīgs ar iekšējo tirgu, jo 2004. gada Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu attiecīgie nosacījumi netika izpildīti un netika konstatēts cits saderības pamatojums.

(174) Šis atbalsts jāatgūst no *NCHZ*, un rīkojums par atgūšanu būtu arī jāattiecina uz *Fortischem*, kam ir ekonomiskās pēctecības saikne ar *NCHZ*,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalstu EUR 4 783 424,10 apmērā, kas tika piešķirts *NCHZ*, to atzīstot par stratēģisku uzņēmumu saskaņā ar Likumu par stratēģiski nozīmīgiem uzņēmumiem, tādējādi pasargājot to no Likuma par bankrotu piemērošanu parastajā kārtībā, Slovākija īstenoja nelikumīgi, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu, un tas ir nesaderīgs ar iekšējo tirgu.

2. pants

Lēmums atļaut *NCHZ* darbības turpināšanu pēc tam, kad likums zaudēja spēku, pamatojoties uz Kreditoru komitejas lēmumu, nebija valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.

3. pants

1. Slovākija atgūst no *NCHZ* nesaderīgo atbalstu, kas minēts 1. pantā.

2. Ņemot vērā ekonomisko pēctecību starp *NCHZ* un *Fortischem*, pienākums atmaksāt atbalstu būtu jāattiecina arī uz *Fortischem*.

3. Atgūstamām summām pieskaita procentus, sākot no dienas, kad tās bija pieejamas *NCHZ*, līdz to faktiskās atgūšanas dienai.

4. Procentus aprēķina, izmantojot salikto procentu likmi, saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ([34]) V nodaļu un Komisijas Regulu (EK) Nr. 271/2008 ([35]), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 794/2004.

4. pants

1. Atbalstu, kas minēts 1. pantā, atgūst nekavējoties un efektīvi.

2. Slovākija nodrošina šā lēmuma īstenošanu četru mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas.

5. pants

1. Divu mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas Slovākija iesniedz šādu informāciju:

a) no atbalsta saņēmējiem atgūstamo kopsummu (pamatsummu un atgūšanas procentus);

b) šā lēmuma izpildes nolūkā veikto vai plānoto pasākumu sīku aprakstu;

c) dokumentus, kas apliecina, ka atbalsta saņēmējam ir pieprasīts atmaksāt atbalstu.

2. Slovākija informē Komisiju par šā lēmuma īstenošanas nolūkā veikto valsts pasākumu norisi, līdz 1. pantā minētā atbalsta atgūšana ir pabeigta. Pēc Komisijas pieprasījuma Slovākija nekavējoties iesniedz informāciju par pasākumiem, kas jau veikti šā lēmuma izpildes nolūkā, kā arī par pasākumiem, kas vēl paredzēti. Tā sniedz arī sīku informāciju par atbalsta summām un atgūšanas procentiem, kas jau ir atgūti no atbalsta saņēmējiem.

6. pants

Šis lēmums ir adresēts Slovākijas Republikai.

Briselē, 2014. gada 15. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA

([34]) Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).

([35]) Komisijas 2008. gada 30. janvāra Regula (EK) Nr. 271/2008, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV L 82, 25.3.2008., 1. lpp.).